

SHETLAND SHEEPDOG

Stiftet 6. mars 1964

God Jul &
Godt Nytt År

Årgang 54

Nr. 4

2017

Tillitsvervfordeling:**Norsk Shetland Sheepdog Klubb, v/ Haugsdal, Grindhaugveien 62, 5259 Hjellesstad****Styret:**

Leder: <i>Vakant 4/11-17</i>		
Nestleder: Bjørn Egil Haugsdal	Grindhaugveien 62, 5259 Hjellesstad	402 90 664
Sekretær: <i>Vakant 4/11-17</i>		
Styremedlem: <i>Vakant 4/11-17</i>		
Kasserer: <i>Vakant 4/11-17</i>		
Varamedlem: <i>Vakant 4/11-17</i>		
Varamedlem: <i>Vakant 4/11-17</i>	Gråvaveien 6, 2080 Eidsvoll	991 69 642

Valgkomité:

Leder: <i>Vakant 4/11-17</i>		
Komitémedlem: <i>Vakant 4/11-17</i>		
Komitémedlem: <i>Vakant 4/11-17</i>		
Varamedlem: <i>Vakant 4/11-17</i>		

Revisorer:

Ivar Fredriksen	Tømmervikvn. 12, 8450 Stokmarknes	911 71 651
Vara: Frode Myklebostad	Ole Messelts vei 192, 0676 Oslo	900 50 270

Avlsråd og Valpeformidling:*Ingen for øyeblikket***Omplasseringsformidling:**

Kontakt Nestleder

PRA-komité:

Ingrid Myklebostad	Ole Messelts vei 192, 0676 Oslo	908 26 320
Vinny B. Olafsen	Kjønnerødveien 134, 3175 Ramnes	33 39 69 64

Utstillings-, Premiekomité:*Ingen for øyeblikket*

Minimarked: Wenche Tangen	Togstadveien 661, 2164 Skogbygda	959 11 754
----------------------------------	----------------------------------	------------

Utstillingskonk./Årspriser:

Utstillingskonkurransen: June Odden	Postboks 150, 2241 Magnor	958 50 039
Agility og AG Hopp: Mike Hillingseter	Apalveien 30, 1900 Fetsund	978 93 899

Redaksjonskomité:

Hege Dahl Moen	Losjevegen 3A, 7224 Melhus	977 72 887
Vinny B. Olafsen	Kjønnerødveien 134, 3175 Ramnes	33 39 69 64

Facebookansvarlig:

Hege Dahl Moen	Losjevegen 3A, 7224 Melhus	977 72 887
----------------	----------------------------	------------

Utstillingskritikker:

Tone Hindenes	Bakkesvingen 24, 4019 Stavanger	997 47 249
---------------	---------------------------------	------------

Internettansvarlig + Registrering av nye medlemmer:

Vinny B. Olafsen	Kjønnerødveien 134, 3175 Ramnes	33 39 69 64
------------------	---------------------------------	-------------

Klubbkontakter:

Oslo: <i>Ingen for øyeblikket</i>		
Østfold: Janne Terese Andersen	Rødsbråtan 53, 1628 Engelsviken	990 48 494
Buskerud: <i>Ingen for øyeblikket</i>		
Vestfold: Henriette R. Moland	Skotfossvæien 219, 3720 Skien	958 80 879
Telemark: Cathrine Feragen Hasle	Skreppestadv 57, 3261 Larvik	928 02 513
Sørlandet: <i>Ingen for øyeblikket</i>		
Rogaland: <i>Ingen for øyeblikket</i>		
Hordaland: Åse Ingvill Berge	Bakkedalen 19, 5225 Nesttun	934 54 720
Sogn og Fjordane: Tone Mette Carlsen	Valeberg, 6854 Kaupanger	986 39 922
Møre og Romsdal: Anita Løvik	Lidavegen 136, 6105 Volda	976 27 882
Nord-Trøndelag: <i>Ingen for øyeblikket</i>		
Sør-Trøndelag: <i>Ingen for øyeblikket</i>		
Hedmark og Oppland: <i>Ingen for øyeblikket</i>		
Nordland, Søndre: <i>Ingen for øyeblikket</i>		
Hålogaland, Midtre: Iris Hanne Antonsen	Sørvikmark, 8419 Sørvik	911 82 313
Troms, Nordre: <i>Ingen for øyeblikket</i>		
Finmark: Gerd Sjøveian	Strandgata 218, 9690 Havøysund	979 85 604

NSSKs Minimarked**Shetland Sheepdog Rasestandard**
m/kommentarer og bilder

- A5 - 24 sider i farger - kr 50,-

NY ÅRBOK 2011-2015 i salg fra Minimarkedet

1 bok sendt som A-post koster kr. 380,- inkl. porto/emb. Bestiller man 2 til 8 bøker til samme adresse, koster porto og emballasje kr. 180,- i tillegg til bøkene som koster kr. 250,- pr. stk.

Årbok 2006 - 2010
- 480 sider i farger - kr 100,-Bilrutermerke
- H: 14 cm, B: 10 cm. For ett merke: kroner 30,-
- 2-sidig bilde (motiv på begge sider)**Øvrige eldre Årbøker** kr. 25,- pr. stk.**Meget gode priser på Samlepakker av eldre årbøker, ta kontakt med Minimarkedet! Spesialpris til oppdrettere!****Samleperm** til Sheltiebladet, kr. 35,-**Gamle medlemsblad:**- Forrige år - kroner 10,- pr. medlemsblad.
- Eldre årganger - kroner 5,- pr. medlemsblad.

Valpepakke	- pr. valp - kroner 25,- / stk. + porto
Nøkkelring	- Med sheltiemotiv - kroner 35,-
Skilt	- "Her vokter jeg" - kroner 40,-
Børste (bilde)	- 50% naturbust og 50% nylon - kroner 120,-
Rasestandarden med kommentarer og bilder	- kroner 50,-

For øvrige varer se NSSKs hjemmeside www.nssk.no under MinimarkedFor bestilling fra Minimarkedet kontakt: Wenche Tangen
Telefon: 959 11 754 Email: torkild.tangen@gmail.com

Kontonummer i DnB til NSSKs Minimarked: 1208.17.37582

Returadresse:
Vinny B. Olafsen
Kjønnerødveien 134
3175 Ramnes

Stiftet 6. mars 1964

Ansvarlig utgiver: Norsk Shetland Sheepdog Klubb v/styrets fungerende leder Bjørn Egil Haugsdal.

Utgis 4 ganger pr. år; mars, juni, september, desember.

Manus- og annonsefrister er hhv: 20. januar, 20. april, 20. juli og 20. oktober.

Redaktører: Hege Dahl Moen og Vinny B. Olafsen

Årskontingent pr. 01.01.16:
kr. 325,- pluss grunnavgift til NKK kr. 190,-
Husstandsmedlemmer: kr. 75,-
Utenlandske medlemmer: kr. 360,- pluss grunnavgift til NKK.
NKKs Regnskapsavdeling sender ut faktura for betaling av medlemsavgiften.

Kontonr. til NSSK for betaling av annonser, konto i DnB:
7877 06 77717
Org.nr: 981 374 657

Web: www.nssk.no

Innleveringssted:
Stavanger postterminal
Trykkeri: Grafo AS

*Forsidebilde: Reidun Monsholm
Bakside: Sielos Draugas kennel*

© Tegneserie-striper som evt. er brukt i medlemsbladene er tegnet av Rosalind Allan. Hvis engelsk tekst er byttet ut med norsk, er disse oversatt av Reidun Monsholm

Innhold i bladet:

Innholdsfortegnelse	1
Informasjon til medlemmene	2
Nytt fra NKK	3
Annonse NSSKs Utstilling Bergensomr. ...	4
Generalforsamlingen 2018, info	5
Protokoll fra Ekstraord. GF.....	6
Autoriserte øyelysere	9
Resultater fra Valpe-/Veteranshowet	10
Resultater fra NSSKs utst. i Harstad	14
Manusfrister og annonsepriser	16
Ti tips til den nybakte valpeeieren	17
Unngå magesjau i jula	22
Giftige planter for hund og katt	24
Hundens anatomi	27
Overvekt hos hunder	36
Hundens næringsbehov	38
Verdt å vite om innvollsparasitter	39
Den siste reisen	43
Derfor blir hunden en gneldrebikkje.....	46
Kan hunden spille syk?	48
Stafettspinnen	50
Dressur og oppdretterguide	52
Champions- og certvinnere	53
Distriktsnytt	65
Medlemsannonser	71
Nye medlemmer	96
Minimarkedet	permsiden

Hei dere.

Nå gleder vi oss til jul!

Det er litt tidlig å jobbe med julebilder i oktober/november, når dette bladet lages, men julestemningen er i hvert fall godt på plass når desember kommer. I den forbindelse håper vi at alle tar en spesiell titt på artikkelen om hva hunden ikke bør spise i julen, kjøp heller egnet hundegodteri til den.

Riktig god jul, alle sammen, og måtte det nye året bringe snø, skiturer og gode opplevelser for to- og firbente.

Hilsen Vinny og Hege

Mange av medlemmene i styret og hele valgkomiteen har trukket seg fra sine verv.

Ekstraordinær generalforsamling

Vi er to igjen i styret: Nestleder Bjørn Egil Haugsdal og varamedlem Brit Kvello, og vi vil meget raskt kalle inn til en ekstraordinær generalforsamling i NSSK.

På denne ekstraordinære generalforsamlingen (EOGF) vil det være to saker:

Vi skal nedsette et interimstyre og en interim valgkomite, og det vil bli bestemt dato for ordinær generalforsamling. Dermed har interimstyret og valgkomite tydelige frister å jobbe etter.

Det blir altså ikke et valg, men interimstyret og valgkomite blir nedsatt av den ekstraordinære generalforsamlingen gjennom en vedtakssak.

I dette interimstyret skal de gjenværende styremedlemmene ha plass. En svært viktig oppgave for oss to gjenværende i styret nå er å sikre den videre driften av NSSK til et nytt fulltallig styre igjen er på plass.

Vi tar gjerne i mot forslag på kandidater både til interimstyret og interim-valgkomite. I styret bør vi være minst fem, det betyr at vi trenger tre til utover oss to som allerede skal med her, i tillegg tre til en interim valgkomite. Innkalling og dato for denne EOGF kommer så raskt som overhode mulig, og varsles medlemmene per epost og andre kanaler med minimum 14 dagers varsel.

Ordinær generalforsamling

Det er fire punkter i lovene våre som regulerer tidspunkt for den ordinære generalforsamlingen:

- Dato skal varsles medlemmene minst 8 uker i forkant
- Innkalling og sakspapirer skal sendes medlemmene minst 3 uker i forkant
- Forslag til saker og valg til generalforsamling skal være sendt inn innen 1. Januar.
- Generalforsamlingen skal avholdes innen utgangen av april.

Vi to som er igjen i styret vil gjøre alt vi kan for at den ordinære generalforsamlingen blir så tidlig som mulig i 2018. Dato vil som tidligere nevnt bli bestemt allerede på ekstraordinær generalforsamling.

Vi to som er igjen i styret mener det er svært viktig at klubben klarer og samles om å tenke framover med tanke på det beste for rasen vår og klubben vår.

Dette var den praktiske og viktigste informasjonen i denne omgangen.

Om debatten som pågår

Som kun to stykker som sitter igjen med store oppgaver og ansvar lagt på våre skuldre har vi lyst til å tilføye om situasjonen: For mange av klubbens medlemmer vil det være vanskelig å følge med på og ta stilling i de debatter som har blitt ført på facebook både før og etter den ekstraordinære generalforsamlingen 14. Oktober, og i ikke minst i etterkant av at styret har trukket seg. Det har dessverre blitt spredt endel desinformasjon om hva som har skjedd og hva som har blitt sagt.

Vi er enig med dem som poengterer betydningen av at vi nå må løfte blikket og se framover, og legge gamle konflikter bak oss. Likevel må vi få poengtere følgende:

Det er svært synd at det sittende styret har trukket seg slik som nå har skjedd.

Det er viktig å presisere at medlemmene som ba om nytt valg/ekstraordinær generalforsamling i sommer, hverken i forkant av den ekstraordinære generalforsamlingen som ble avholdt 14. oktober, eller på selve møtet, har kritisert det sittende styre eller reist mistillit mot styret.

Saken har utelukkende handlet om at ordinær GF ikke viste den respekten for forhåndsstemmer som klubbens lover krever. Det er svært viktig at klubbens demokrati og medlemmenes stemmer blir behandlet på en ytterst seriøs måte, noe også NKK gjentatte ganger har presisert overfor NSSK i sine uttalelser i anledning saken.

Har dere spørsmål om dette ikke nøl med å ta kontakt med oss gjennom epost; så skal vi svare etter beste evne så raskt vi klarer.

Innkalling til EOGF vil varsles i epost til medlemmene, samt gjennom klubbens websider og klubbens facebooksider, og vi regner med at vi skal få avvirket dette før jul.

Mvh.

Bjørn Egil Haugsdal

Brit Kvello

NYTT fra NKK

NORDISKE UTSTILLINGER

Publisert 06.09.17   Sist oppdatert: 07.09.17

Fra 2018 innfører NKK nordiske utstillinger - «Nordic Dog Show».

Dette som en del av det nordiske samarbeidet i Nordisk Kennel Union, og i tråd med vedtak i NKKs representantskapsmøte 2016. Den første nordiske utstillingen vil være NKK Bø i februar 2018. På de nordiske utstillingene vil det tildeles nordisk cert i tillegg til vårt vanlige nasjonale "stor-cert".

Nordiske cert fra Norge og de øvrige nordiske landene vil danne grunnlag for nytt nordisk utstillingschampionat «Nordic UCH». Som en overgangsordning vil det i 2018 og 2019 være mulig å oppnå både nåværende nordiske utstillingschampionat (NORD UCH) og Nordic UCH.

Se nærmere informasjon og regelverk knyttet til de nordiske utstillingene på www.nkk.no. Det vil være 5 Nordiske utstillinger i Norge i 2018: Bø, Hordaland, Drammen, Harstad og Lillestrøm.

Norsk Shetland Sheepdog Klubb

inviterer til utstilling for
Shetland Sheepdog, valp og voksen

Sted: **Bergensområdet**

Dato: **8. april 2018**

Dommer: **Debbie Pearson (kennel Edglonian), England**

Påmelding: www.nkk.no - "Min side" på DogWeb.

Påmeldingsfrist ved elektronisk påmelding: 05.03.2018, utsatt: 19.03.2018.

Manuell påmelding: Gro Bødtker Halås, Bregnefare 18, 1405 Langhus

E-post: gro-i-j@online.no Tlf.: 99396451

Kontaktperson ang. utstillingen: Gro Bødtker Halås Tlf.: 99396451

Kontonummer til NSSK for betaling ved manuell påmelding: **5010 05 64650**

Merk betalingen med reg.nr. på hund(ene) du melder på.

Påmeldingsfrist ved manuell påmelding: 05.03.2018, påmeldingsfrist = betalingsfrist.

Kontonummer til NSSK for betaling ved manuell påmelding: **5010 05 64650**

Merk betalingen med reg.nr. på hund(ene) du melder på.

Påmeldingsfrist ved manuell påmelding: 05.03.2018, påmeldingsfrist = betalingsfrist.

Ved betaling senere enn betalingsfristen tilkommer et gebyr på 50 %.

Rabatter: F.o.m. tredje hund med samme registrerte eier betales ½ avgift. Dette gjelder ikke valper, kun voksne hunder. Rabatten regnes fra, og av, laveste avgifter. Alle hunder som meldes på og kreves rabatt for utover hund nr. to må meldes på i én og samme operasjon. Hunder som meldes på senere vil ikke kunne få rabatt. For å oppnå rabatt må betaling være mottatt før påmeldingsfristen utløper.

Utstillingen arrangeres etter NKKs regler. Forbehold om dommerendring.

NB. Norsk Kennel klub arrangerer Nordisk eksteriørutstilling på Bønes, Bergen Racketsenter, denne helgen. Gruppe 1 er lørdag 7. april. Dommer Shetland Sheepdog: Sonia Kelveri Philippou, Kypros.

På nordiske utstillinger tildeles nordisk cert og NKK cert (stor cert). Det gjelder nye regler for oppnåelse av Nordisk utstillingschampionat fra 2018.

NKK region Hordaland arrangerer også LP og AG denne helgen.

**Vi ønsker dere alle hjertelig velkommen til utstilling i
Hordaland helgen 7. og 8. april 2018.**

Førpremier
sponset av:

ROYAL CANIN

NSSKs Generalforsamling 2018

Dato og sted bekjentgjøres for medlemmene med minst 8 ukers varsel på klubbens hjemmeside www.nssk.no

Vi minner om at forslag til saker som ønskes fremmet på Generalforsamlingen må sendes Styret, og må være poststempelt/sendt **senest 31.12.2017**.

Adresseres: Adresse opplyses på www.nssk.no

Forslag angående kandidater til personvalg må være poststempelt **senest 31.12.2017**. Forslag sendes: Adresse opplyses på www.nssk.no

VIKTIG:

*Foreslåtte kandidater må være forespurt av forslagsstiller, og sagt seg villig til det foreslåtte verv. Det må tydelig fremgå av de innsendte forslag om dette er kandidater foreslått kun som tips til Valgkomitèen - eller om dette skal inn som eget forslag i innkallingen til Generalforsamlingen (**må i så fall være datert og underskrevet av forslagsstiller**).*

Adresse til Valgkomitèen: Adresse opplyses på www.nssk.no

Tillitsverv på valg ved ordinær Generalforsamlingen 2018 er:

STYRET:

Leder (1 år, gjenværende periode)
Nestleder (2 år)
Kasserer (2 år)
Sekretær (1 år, gjenværende periode)
Styremedlem (1 år, gjenværende periode)
Varamedlem (1 år)
Varamedlem (1 år)
Varamedlem (1 år)

REVISOR:

Revisor (1 år)
Vararevisor (1 år)

VALGKOMITE:

Leder (2 år)
Medlem (2 år)
Medlem (2 år)
Vararepresentant (1 år)

HUSK

Innsendte forslag til saker, og til Valgkomitèen, som skal inn som eget forslag i innkallingen til Generalforsamlingen, må dateres og underskrives av forslagsstiller. Frist: Poststempelt senest 31.12.2017.

Innkalling til ordinær Generalforsamlingen kommer i neste medlemsblad, pr. email, eller på klubbens hjemmeside www.nssk.no.

PROTOKOLL FRA
Norsk Shetland Sheepdog klubb
Ekstraordinær GF 14 oktober 2017, Thon Hotell Gardermoen

Dagsorden:

- 1 Godkjenning av innkallingen og forslag til dagsorden
- 2 Valg av møteleder og referent
- 3 Fastsettelse av antall stemmeberettigede
- 4 Valg av tellekorps
- 5 Valg av personer til å underskrive protokoll
- 6 Sak fra styret

Valg av møteleder: Styret hadde forslag på Elizabeth Hartmann. Dag Christer Lie foreslo Eva Tønnessen. Eva Tønnessen ble valgt med håndsopprekking.

Valg av referenter: June Odden, Vimy Olafsen

Valg av tellekorps: Jostein Tostrup, Gro Bødtker Halås, Bjørn Egil Haugsdal

Valg av personer til å underskrive protokoll: Margaret Brøndal, Elizabeth Hartmann

Totalt fremmøtte i salen 107, 1 er representant fra NKK og 1 er nytt medlem uten stemmerett.

Antall stemmeberettigede i salen 105.

Leder Kjell Torgersen ønsket de fremmøtte velkommen, og forklarer hva som er dagens agenda.

NKK sin representant Dag Skarpodde presenterte seg selv ovenfor de fremmøtte i salen.

Møteleder innleder møtet med å forklare for de fremmøtte prosedyre for møtet, og viktigheten med å holde en saklig tone, og ha medlemmer som hadde vedtaksendringer avgi håndsopprekking for taletid på maks 3 min.

Taleliste. De som har forslag på vedtak på saken må komme med dette tidlig.

Dag Christer Lie og Arnhild Carlsen kom med hvert sitt forslag, hhv forslag 1 og 2 nedenfor.

Frøde Myklebostad forklarte for de fremmøtte at han kun var budbringer på ordinær GF ang den saken som avgjorde at det innkommende forslag til styremedlemmer ble trukket av forslagsstiller Torill Johannessen, og at han urettmessig har blitt hengt ut som sydebukk for at klubben har kommet i denne situasjonen.

Møteleder minnet om at det her kun skal diskuteres sak, og ikke person.

Dag Christer Lie: Styret har innkalt til ekstraordinær Generalforsamling, med henvisning fra NKK og viser til Eikeseth sine uttalelser om innkalling til ekstraordinær Generalforsamling.

Elizabeth Hartmann kommer med et vedtaksforslag, se forslag 3 nedenfor.

Møteleder: Generalforsamlingen må godkjenne alle vedtaksforslag som kommer her.

Kjell Torgersen: I/nt at det kommer forslag. Styret innkaller til ny ekstraordinær Generalforsamling med valg, hvis Generalforsamlingen i dag mener at medlemmenes interesser ikke har blitt ivare tatt.

Møteleder presiserer Dag Christer Lie sitt forslag, og at ved å stemme NEI blir det ny Generalforsamling.

Laila Lauritzen: Får vi ikke komme med kommentarer når det er ting i brevene fra medlemmer som ikke er riktige?

Møteleder: Saken er allerede behandlet. Debatten er ferdig. Kan kun komme med vedtaksforslag.

Terje Nilsen: Det er spørsmål vi ikke har fått svar på.

Møteleder ber Terje Nilsen om å sette seg. Nå er det kun avstemming.

Hege Lia til møteleder: Du sa ikke at debatten var slutt. De fleste i salen har ikke vært klar over at innledende tale fra møteleder også mente de som ville ha taletid.

Møteleder: Debatten er over.

Kjell Torgersen: Hvor mye energi skal man bruke på debatt over ting som har vært. Av respekt for medlemmene bør vi gå til avstemming, og resultatet av dette viser videre saksgang. Vi ønsker ingen debatt med personfokus.

Møteleder: Var dette et tilfredsstillende svar? Applaus fra salen.
Da går vi til avstemming.

Spørsmål fra Arnhild Carlsen: Kan man forhåndsstemme til valg på ekstraordinær Generalforsamling?

Møteleder: Det er NSSK sine Lover som gjelder, og det er en sak for Styret.

Møteleder: Siste sak på dagsorden er avstemming. Når resultatet er overlevert Styret er møtet over. Hun takker Kjell for en profesjonell gjennomført Generalforsamling.

Sak 6 fra Styret i innkallingen:

I Vedtaksforslag fra Dag Christer Lie:

«På spørsmål fra styret – «Ble medlemmenes interesser vedrørende valg på ordinær Generalforsamling i tilstrekkelig grad ivare tatt?» er mitt svar nei, og derfor fremmer jeg følgende vedtaksforslag: Medlemmenes interesser vedrørende valg på ordinær Generalforsamling våren 2017 ble ikke tilstrekkelig grad ivare tatt da over 200

forhåndsstemmer urettmessig ble forkastet. Ekstraordinær generalforsamling avholdt lørdag 14. oktober 2017 pålegger styret å innkalle til en ny ekstraordinær generalforsamling, der tidsfrister for ordinære generalforsamlinger overholdes, og der man gjennomfører valget på nytt.»

2 Vedtaksforslag fra Arnhild Carlsen:

«Behandlingen av forhåndsstemmer på årets ordinære GF godkjennes, slik at klubben blir spart for enda en ekstraordinær GF og nyvalg, men at behandling av forhåndsstemmer blir sak på neste ordinære GF slik at klubben har klare regler for hvordan forhåndsstemmene skal innhentes (klarere stemmesedler) og behandles.»

3 Vedtaksforslag fra Elizabeth Hartmann:

«EOGF stemmer JA elle NEI på spm i sak 6. Det blir opp til hvert enkelt medlem hvordan de vil forfølge saken i etterkant.»

Møteleder og leder Kjell Torgersen har en diskusjon seg imellom på de innkommende vedtaksforslagene og kom frem til følgende:

Det skal avholdes skriftlig avstemming på om medlemmenes interesser ble godt nok ivaretatt eller ikke på ordinær GF, og stemmeantallet avgjør om det skal avholdes ytterligere en ekstra ordinær GF med valg av Styret eller ikke.

Stemmeresultat:

1 blank stemme

58 personer har svart nei

46 personer har svart ja

Det ble flertall for å avholde et nytt valg av Styre i NSSK, og valgkomiteen har fått i oppdrag å finne kandidater.

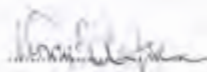
Møte ble hevet kl. 13.30.

Gardermoen 14 oktober 2017

Referenter:

June Odden

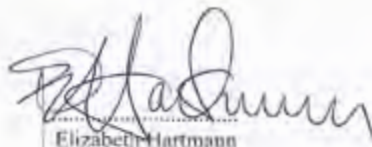

Vinny Olafsen

Godkjenning av protokoll:

Margaret Brandal

Elizabeth Hartmann

Oversikt over autoriserte øyelysere i Norge

<http://www.vetnett.no/autorisert-oyelyser>

Niels Højgaard Andersen

Falkumdyrlegen Øyevet
Richard Nordraaksgt 12, 3722 Skien
Tlf. 92 44 70 58, niels@oyevet.no

Katharina Andersson Storli

Evidensia Oslo Dyresykehus
Ensjøvn 14, 0655 Oslo. Tlf. 22 68 35 00
Katarina.storli@evidensia.no

Ellen Bjerås

Institutt for Sports-/familiedyrmedisin NVH
Pb 8146 Dep. 0033 Oslo
Tlf. timebest 22 96 49 10
ellen.bjerkaas@veths.no

Elisabeth Bjørnstad

A-VET Smådyrklipp AS
Faret, 3271 Larvik
Tlf. 33 13 98 40, elbjorne@online.no

Ellen Dobloug

Sentrum Dyreklipp
Børresens v 4, 2615 Lillehammer
Tlf. 61 26 96 96, edobloug@frisurf.no

Tone Ihle Engelskjønn

AniCura Grimstad Dyreklipp
Bergsmøveien 21, 4886 Grimstad
Tlf. 37 04 95 00
tone.engelskjonn@anicura.no

Hege Jøntvedt Engum

AniCura Stjørdal Dyreklipp
Sandgt 5, 7500 Stjørdal
Tlf. 74 84 00 90 Fax 74 84 00 99
hege.j.engum@anicura.no

Linda Eriksen

AniCura Dyresykehus Stavanger
Torgveien 15 C, 4016 Stavanger
Tlf. 51 51 00 60, linda.eriksen@anicura.no

Birgitte Grann Greve

AniCura Dyresykehus Oslo
Uelandsgate 85, 0462 Oslo
Tlf. 81 57 00 05, birgitte.greve@anicura.no

Torunn Hoff

Ålesund Dyreklipp
Brusdalsveien 10a, 6011 Ålesund
Tlf. 70 17 83 83, torunnhoff@gmail.com

Magne Haaland

Tu Dyreklipp, Lindev 1, 4340 Bryne
Tlf. 51 78 85 90, magne@tudyreklipp.no

Dagny Spanne Kjær

TU Dyreklipp
Lindeveien 1, 4340 Bryne
Tlf. 51 78 85 90, dagny@tudyreklipp.no

Anne Mette Knutsen

Trondheim Dyrehospital
Tungasletta 2, 7047 Trondheim
Tlf. 73 91 80 01
anne.mette@trondheim-dyrehospital.no.

Kjell Kongsengen

Gjøvik dyreklipp
Tlf. 61 13 73 33, kjelkon@online.no

Kristin Lange

Jessheim Dyreklipp, 2050 Jessheim
Tlf. 63 97 18 25
kristin.lange@jessheim-dyreklipp.no

Hilde Løkke-Sørensen

Grue Dyreklipp, Solørveien 33, Kirkenær
Tlf. 62 94 49 20, post@grue-dyreklipp.no

Eva Heldal Monsen

AniCura Dyresykehuset Bergen Sør AS
Søråshøgda 7B, 5235 Rådal
Tlf. 55 11 60 60, eva.monsen@anicura.no

Vigdis Brekke Kaas

AniCura Dyresykehuset Bergen Sør AS
Søråshøgda 7B, 5235 Rådal
Tlf. 55 11 60 60, vigdis.kaas@anicura.no

Ernst Otto Ropstad

Institutt for Sports- og familiedyrmedisin NVH
Pb. 8146 Dep, 0033 Oslo
Tlf. 901 41 075, ernst.ropstad@nvh.no

Jon Snøfugl

Heimdal Dyreklipp, Industriv 67, 7080 Heimdal
Tlf. 72 88 77 00
post@heimdaldyreklipp.no

Katarina Andersson Storli

Evidensia Lørenskog Dyreklipp
Boecksq. 1, 1473 Lørenskog
Tlf. 67 91 69 91
post@lorenskog-dyreklipp.no
Evidensia Oslo Dyresykehus

Jannecke Tunås

Ål Dyreklipp, Kulev 6, 3570 Ål
Tlf. 916 46 116, jannetu@online.no

Martine Ulfeng

Fredrikstad Dyrehospital
Wilbergjordet 2, 1605 Fredrikstad
Tlf. 69 30 48 30, lab@f-d.no

Harald Vileid

Vileids Dyreklipp
Hystadveien 3, 3208 Sandefjord
Tlf. 33 46 61 13, hvileid@online.no

Ruth Anne Aas

AniCura Jeløy Dyreklipp, 1514 Moss
Tlf. 69 91 10 90, ruth.anne.aas@anicura.no

Siv Grosås

Evidensia Oslo dyresykehus,
Ensjøveien 14, 0655 Oslo, Tlf. 22 68 35 00
og
Institutt for Sports-/familiedyrmedisin NMBU
Veterinærhøgskolen, Pb. 8146 Dep, 0033 Oslo
Tlf 63 23 00 00, oslodyresykehus@evidensia.no

*Man kan også få øyelyst sine hunder på alle Norsk Kennel Klubs
Internationale utstillinger.*

NSSKs Valpe- og Veteranshow, Drammen 12.08.2017

Dommer: Janne Nymark-Hansen

Det var påmeldt 15 valper og 1 veteran (Stilte: 13 valper og 1 veteran)

Bilder: V. Olafsen

Bildet over: BIR og BIM-valp

BIR valp: Zitara Star's Zo` Real Black Boy
m/oppdretter June Odden

BIM valp: Ramzo's Why Not My Love m/
handler Bjørn Teigen

BIR-veteran

Croft's Play The Game
m/eier Caroline Lønmo

PLASSERINGER

VALPER

HANNVALPER

1.BHK nr.1 4-6 mnd BIR-Valp: Zitara Star's Zo` Real Black Boy (Ch Corinja's A New Miracle In Blue ex Secret Mystery A Magical Moment)

2.BHK nr.1 6-9 mnd: Orreknuppen's Dreamboy (Orreknuppen's Starmaker ex Orreknuppen's Bianca)

Videre plassering 4-6 mnd hanner:
nr.2 4-6 mnd: Potelykke's Believe In Me (Ch Lizmark Marchand D'or ex Kjanto's You`ll See)

nr.3 4-6 mnd: Funny Blacks Springfeeling Azo (Funny Blacks Springfeeling Azo ex RLDN Teas Och Ebbas Christmas-Snow)

Videre plassering 6-9 mnd hanner:
Nr.2 6-9 mnd: Leeland Mr Buddy (Ch Evad Shades Of Opal ex Leeland Lady Of The Manor)

TISPEVALPER

1.BTK nr.1 6-9 mnd BIM-valp: Ramzo's Why Not My Love (Daylight Bright's Perfect Match ex Ramzo's Rising Sun)

2.BTK nr.1 4-6 mnd: Potelykke's Chasing for more (Mainland's Eye Of The Tiger ex Kjanto's My Baby)

Videre plassering 4-6 mnd tisper:
nr.2 4-6 mnd: Kjanto's New Rose (Orreknuppen's Starmaker ex Ch Croft's For You)

nr.3 4-6 mnd: Zitara Star's Ma Shades Of Pearl (Sunborne Observe The Opportunity ex Wildwood Flower's Joan Baez)

nr.4 4-6 mnd: La-Min-So's Sweet As Cherry (Ch La-min-so's Ladies Knight ex La-min-so's Ob-la-di Ob-la-da)

Videre plassering 6-9 mnd tisper:
nr.2 6-9 mnd: Ramzo's Watch That Girl (Daylight Bright's Perfect Match ex Ramzo's Rising Sun)

nr.3 6-9 mnd: Hawksmoores Starzinger Aurora (Caravan Coffee Latte ex Dancing Queen Serenczas)

VETERANER

BIR Veteran:

Croft's Play The Game (Ch Croft's Brown Sugar ex PV-07 Croft's Roll Over Lay Down)

Publikumsfavoritt

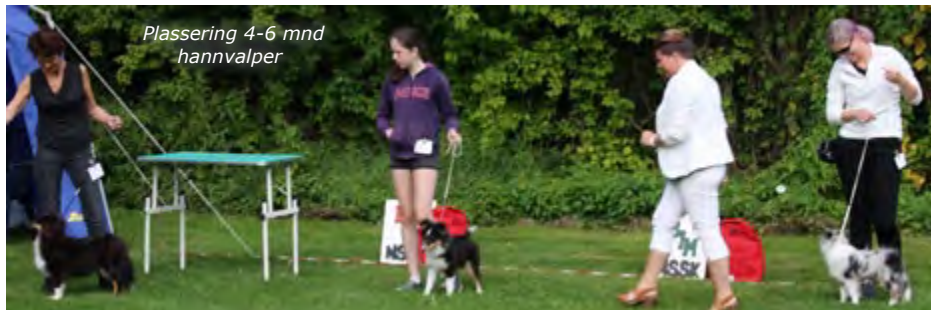
Publikumsfavoritten på Valpeshowet, Zitara Star's Zo Real Black Boy "Mio", med eier Hilde Rønning

Barn og Hund

Bedømt av Arnhild Carlsen. Begge deltakerne var så flinke at det ble delt første plass!!

Plassering 4-6 mnd hannvalper

Plassering 6-9 mnd hannvalper

Plassering 4-6 mnd tispevalper

Plassering 6-9 mnd tispevalper

Utstillingens leder Erna Teigen gir "dommergave" som takk til Janne Nymark-Hansen

Erna Teigen takker ringsekretær Arnhild Carlsen for vel utført jobb

Erna Teigen takker skriver Wenche Horgen Rusnak for utmerket skrivejobb

Moro-Match

Match-Show ble bedømt av Arnhild Carlsen.

Fra venstre - BIM-Match: Arja m/Heidi Baarlid og BIR-Match: Mio m/June Odden

Vinnerne av "Peneste-klassene" på Moro-Matchen, f.v.: Peneste øyne: Ariel m/Caroline Lønmo. Pels og bevegelser: Luke m/Torkild Tangen. Ører: Arja m/Heidi Baarlid. Hale: Mio m/Hilde Rønning

Norsk Shetland Sheepdog Klubb, Harstad, 8. oktober 2017

Dommer: Mona K. Selbach

Antall stilte: 9 valper, 38 voksne Shetland Sheepdog
(Påmeldte Shetland Sheepdog: 10 valper, 43 voksne)

Stilte Collie, voksen: 1 Korthåret, 2 Langhåret

(Resultater hentet fra Utstillingskritikker www.nssk.no) Bilder: Linda Andorsen, Kråkeslottets

F.v.: BIM Ch Kråkeslottets Mr Cadillac BIM - BIR Ch Joylands Magic Ambition

F.v.: BIM-veteran Ch. Request Star Warrior - BIR-veteran BIS-veteran Request Adorable Belle

RESULTATER - VOKSNE

HANNER

1CHKK CK 1BHK BIM: Ch Kråkeslottets Mr Cadillac (Susadan Pharos Pomac - Kråkeslottets Leah Isadora)

2CHKK CK 2BHK: Ch Joyland's Magic Addition (N UCH Lundecock's Sandbagger - NV-11 N UCH Joyland's Magic Melody)

1VKK CK 3BHK BIMvet: Ch Request Star Warrior (INT DK S FIN CH NORDV-11 Grandgables Say It Again Sam - Moorwood Fashion World)

1JKK CK 4BHK: Ormøytoppen's Sweet Music Man (INT NORD SE UCH NORDV-09-11 SE DK FI HE V-11 WW-10-11 KBHV-10 NVV-14 EUVW-15 NVV-15 NV-15 Japaro Eye Of The Storm - N UCH Ormøytoppen's To Die For)

CK også til:

2JKK CK **CERT:** Frostice Powerprint (N SE LV LT UCH Lundecock's Noll Koll Kokosboll - Frostice Partygirl)

1AUKK CK: Request Wild Wish (N UCH SE UCH FI UCH Request Star Warrior - Request Miss Magnolia)

1AKK CK: Agent Bond Ze Skalni Vyhličky (Quashee High Class O'pinion - Up And Up Ze Skalni Vyhličky)

3CHKK CK: Ch Kjanto's Frozen Kristoffer NO46267/1517/06/15 (Memus Professor Higgins - N UCH Croft's A Kind Of Magic)

4CHKK CK: Ch Lundecock's Tsarevitj (EE CH FI UCH SE UCH Lundecock's Traveling Man Lundecock's Querida)

TISPER

1CHKK CK 1BTK BIR BIS: Joyland's Magic Ambition (N SE FI UCH SEW-10 NV-12 Rannerdale Oliver Twist - N UCH SE UCH Joyland's Magic Connection)

1AKK CK 2BTK: Zitara Star's Charisma (INT N BG RO CZ UCH ROGR BGGR UCH Mellsjøhøgda's Copper Zurprize Luckyocean's Roadtrip-Girl)

2CHKK CK 3BTK: Kjanto's Frozen Elsa (Memus Professor Higgins - N UCH Croft's A Kind Of Magic)

1VKK CK CERT 4 BTK BIRvet BIS VET: Request Adorable Belle (INT NORD DK LUX PORT UCH VV-01 Moorwood Handsome Boss - N UCH Moorwood Just Adorable)

CK også til:

1JKK CK: Frostice Evita (N SE LV LT UCH Lythwood Triple Trouble - Art Felicity Ays Ays Beybi)

1AUKK CK: Kjanto's Learning To Fly (INT NORD HR N SL UCH Eddiebakken's Lucky Luke - Croft's Let Me Entertain You)

2AUKK CK RES.CERT: Frostice Arctic Rose (SE UCH Sommerville Mr Nice Guy - Frostice Magic Moment)

2AKK CK: Request Golden Charisma (AU CH SE UCH DK UCH FI UCH Louanda Simply Gold - Nigma Corroboree)

2VKK CK: St. Kilda's Sunshine Delight (S UCH N UCH Ha-Dar Winning Edge - Nice Try Delightful Dee)

3VKK CK: Frostice Exotic Wildrose (FI AGCH FI UCHNO AGCH SE AG SEUCH Atamanin Blue Image - Frostice Perfect Personality)

4VKK CK: Kråkeslottets Hera (North Sheltie's Perfect Alibi - Kråkeslottets Ragnhild Den Mektige)

OPPDRETTNERKLASSE

HP Kennel Request v/Lillemor Engebro, deltok med:

Request Wild Wish, Request Star Warrior, Request Golden Charisma, Request Adorable Belle

RESULTATER - VALPER

4 – 6 MND HANNE

Nr 1 4-6MND 1BHK BIM VALP: Di'leila's Sheltie Silver Blue (Art Felicity Timati - Di'leila's Sheltie Silver Shadow)

Nr 2 4-6MND: Candyman Fulfilled Dream (PL CH Leigh-Hi's A Gummibear - PL CH Three Wishes Fulfilled Dream)

Nr 3 4-6MND: Tutta Sin Filip (N FI UCH Request Just Gold - Bentlise First Sweet Phai)

6 - 9 MND TISPE

Nr 1 6-9MND BIR BIS VALP: Request Classic Glory (N FI UCH Request Just Gold - Nigma Corrobooree)

Nr 2 6-9MND: Request Amazing Beauty (N FI UCH Moorwood Appealing Look Request Golden Belle)

Nr 3 6-9MND: St. Kilda's Aurora Borealis (NJV-14 N UCH St. Kilda's Notorious - St.Kilda's Angel In Disguise)

Nr 4 6-9MND: Zitara Star's Ma Shades Of Pearl (Sunborne Observe The Opportunity - Wildwood Flower's Joan Baez)

F.v.: BIM-valp Di'Leila's Sheltie Silver Blue - BIR-valp BIS-valp Request Classic Glory

Annonsepriser og frister til Medlemsbladet

Alle annonsene er i farger: 1 helside kr. 400,- og to-siders annonse kr. 600,-
1 års abonnementsavtale på annonser i alle 4 medlemsbladene, **følger kalenderåret:**
Må forskuddsbetales ved første annonse til medlemsblad nr. 1 for året, kr. 1400,-
(dvs kr. 350,- pr annonse). Det er dobbelt pris for ikke medlemmer.

Kommersielle annonser, kr. 1000,- pr. side.

Annonser som ikke er betalt til NSSK sin konto i DnB: 7877 06 77717 innen fristen, vil bli fjernet før bladet går i trykken.

Annonserer med gjeld i klubben kan ikke få inn nye annonser før gjelden er betalt.

Manusfrister: 20. januar - 20. april - 20. juli - 20. oktober

Ti tips til den nybakte valpeeieren

Sakset fra: <https://forskning.no/blogg/hun-om-hund/ti-tips-til-den-nybakte-valpeeieren>

Naboen har akkurat fått seg valp.

«Har du noen tips?» spurte han.

Jeg flyttet mer eller mindre inn....

Vær hjemme

Først og fremst: Ta deg fri fra jobb de neste seks ukene. Helst lenger!

Ikke «bare» av hensyn til valpens velferd, men for resten av familiens livskvalitet. Hvis du legger fra deg alt annet og konsentrerer deg fullt og helt om valpen nå, vil du spare deg selv for mye grining og arbeid de kommende årene.

Jeg pleier å si at om du i denne perioden faktisk husker å lage middag hver dag og betale alle regninger tidsnok, så har du ikke gjort en god nok innsats.

Du har en veldig slitsom, intens, men umåtelig artig tid foran deg.

Velkommen inn i valpetåka!

Vis at du er grei og bare grei!

Det aller første vi vil lære valpen, er at den har havnet hos verdens beste familie. Mennesker som bare vil den vel. En trygg base. Dette er første steg på veien til en lykkelig og lærevillig hund.

Vær grei – og bare grei!

Og husk at vi kan framstå som truende

Foto: Liv-Jorunn Vistad

uten å mene det. Opptre rolig og behersket, ingen skremmende bevegelser, skriking eller hoing, kjefting eller smell-ing.

Ja, selvsagt må valpene venne seg til vår måte å være på – jeg er selv ganske distré og vimsete – men aller først må de lære seg at vi bare er snille og ikke vil dem noe vondt. Selv hvis vi skulle komme til å trække på en labb senere.

Når du løfter opp valpen, så gjør det varsomt. Prøv å få valpen i en posisjon som gjør at du kan løfte den opp fra siden. Ikke kom brått forfra, fra valpens perspektiv er det skremmende.

Bli kjent med valpen

Ingen valper er like. Observer og eksperimenter. Er den nysgjerrig? Leken? Kjælen? Hvor liker den å bli klødd? Blir den fort redd? Hvordan reagerer den på høye lyder?

Bruk også tid på å finne ut hva den liker

av mat. Hva fungerer som godbiter?

Blir valpen redd for noe og løper mellom bena dine, la den gjøre det. Ikke løft den opp eller lag noen sak ut av det, men la den få gjemme seg. Det er veldig viktig å aldri presse noen (ikke en voksen hund heller!) inn i situasjoner de ikke vil være i, men heller koble det hele med noe behagelig. Gjøre situasjonen mindre skummel.

Ha et bur klart

Trygghet er et nøkkelord når det gjelder å introdusere valpen til verden. Alle trenger å vite at det finnes vesener de kan stole fullt og helt på, noen de kan søke ly hos. Men også steder som er helt trygge.

Her stiller bur i en særklasse. Det kan flyttes og det kan lukkes. Legger man et teppe over, så det dekker tak og tre vegger, så blir det en liten hule.

Jeg ser derfor på et bur mer som et sted der hunden kan beskytte seg fra omverdenen enn omvendt.

Selv ikke jeg går inn i buret til hunden min, Cumulus. Hvis han er der, vel å merke. Skal jeg ha noe som ligger der, eller vil ha ham ut derfra, så ber jeg ham om å komme ut. Ikke fordi han ville blitt aggressiv om jeg hadde tatt hendene mine inn dit mens han lå der – det ville bare ikke skjedd – men fordi han skal vite at det er et helt «hellig» sted. Ja, for hvis ikke jeg krabber inn dit, så vil selvsagt ingen andre gjøre det heller.

Si noen oppmuntrende ord eller lokk valpen ut med en leke eller godbit hvis du vil ha den ut av buret.

Og husk: Først må valpen lære at buret er et bra sted å være. Deretter kan den lære at det er greit at døra lukkes.

Noen hunder takler tilsynelatende fint å bli stengt inne uten trening, men vi skal ikke glemme at selv om hunden ligger pent, så er det ikke sikkert den trives.

Burtrening

Sleng noen godbiter inn i buret og vent til valpen går inn av seg selv. Lukk burdøra, og åpne den igjen før valpen viser at den vil ut.

Et treningsopplegg kan begynne slik:

1. Lukk døra i 1 sekund
2. Lukk døra i 3 sekunder
3. Lukk døra i 7 sekunder
4. Lukk døra og gå noe skritt bort fra buret
5. Lukk døra og gå raskt ut og inn av rommet

Progresjonen vil variere fra valp til valp. Noen venner seg raskere til å bli stengt inne enn andre. Bare pass på at den alltid får slippe ut før den viser ubehag.

Det vi vil formidle er: Det er veldig greit å være i bur, OG du slipper ut igjen.

29/4: Våkne lesere har gjort meg oppmerksom på at det ikke kommer godt nok fram at buret IKKE skal fungere som en oppbevaringsplass for hunden. Altså skal døra som regel stå åpen! Selv etter burtrening. Den eneste årsaken til at vi trener på å ha døra igjen er fordi vi ved noen tilfeller må ha det. Som ved bilkjøring, i kennel o.l. Da er det viktig at hunden er vant til det fra den er valp, så opplevelsen ikke blir traumatisk.

Sov med valpen de første nettene

Uansett hvor du planlegger at hunden skal sove om natta, så vil jeg absolutt råde at noen sover sammen med den de første nettene, mens alt fremdeles er ukjent og litt skummelt.

La oss si du (av en eller annen merkelig grunn ...) ikke vil at hunden skal sove i soverommet, men i stua: Legg en madrass på gulvet og sett det åpne buret ved siden av madrassen.

Vis at du er interessant og morsom!

Det aller første vi vil lære valpene våre

om oss selv, er som nevnt at vi bare er greie og harmløse. En trygg base er ukjent verden. En venn de kan stole på i tykt og tynt.

Det neste vi vil at valpene skal lære om oss, er at vi er interessante og morsomme!

Dette kan kanskje virke fjollete og meningsløst på noen, men tro meg: Effekten er uvurderlig.

For ved å gjøre dette formidler vi at våre forslag og påfunn er verdt å rette oppmerksomheten mot – noe som vil legge grunnlaget for all annen trening.

Dessuten viser vi på denne måten at det er smart å holde seg i nærheten av oss. Vi er jo selve kilden til all moroa!

Hvordan få dette til?

Ved å leke!

Du trenger ikke investere i mange dyre hundeleker, men finn det du har av gamle t-skjorter, slitte fotballer og kosedyr på loftet.

Lag liv i dem. Kom med rare lyder og fakker. Legg fra deg stive fasader og selvhøytydelighet. Bruk deg selv – vis at du er interessant og morsom!

Husk to ting:

1: Straks valpen har fått tak i en ting, ikke løp etter valpen!

Dette fordi:

- da ender vi opp med en valp som stikker av, og lenger og lenger bort, med alt den får tak i.
- vi vil venne valpen til å oppsøke oss. Ikke omvendt.

2: Vil du ha leken som valpen har fått tak i, alltid bytt den med en annen leke eller en godbit. Vi vil ikke starte noen konflikt med valpen. Dette skal være gøy!

Og synes du dette er veldig flaut, så trøst deg med at du sannsynligvis har skikkelig godt av det selv.

Gjør valpen stueren

De fleste valper blir stuerene imponerende raskt hvis vi følger noen enkle huskereglene.

Valpen må nesten alltid tisse etter den har:

- Sovet
- Spist
- Druknet
- Tygget på noe
- Lekt

Tar du med valpen ut etter den har gjort noe av dette, vil den straks venne seg til å gjøre det ute.

Og husk at det som regel tar litt lenger tid for dem å bæsje enn å tisse. Mange valper (hunder!) trenger «bæsjero». Så har du en valp som begynner å bli flink til å tisse ute, men bæsjer inne, så er dette sannsynligvis årsaken. Løsning: Vær ute lengre, og ikke gjør noe som får valpen gira mens dere er ute. Har du hage, så ta en runde rundt kvartalet. De fleste liker å tisse i hagen, men vil lenger bort for å bæsje – renslige som de er.

Hvis valpen allikevel skulle sette seg ned for å gjøre fra seg på stuegulvet, så bare løft den rolig og gå ut.

Ikke si noe som helst!

Sier du et litt hardt «nei» eller lignende, risikerer du at valpen lærer at «å tisse mens du ser på» er feil. Den tar ikke beskjeden at «å tisse inne» er feil – og begynner derfor å gjemme seg når den skal tisse. Bak et møbel eller lignende. Jobben med å få den stueren er plutselig enda vanskeligere.

Har du virkelig uflaks, så vil den slutte å gjøre fra seg mens du ser på ute også, i frykt for å få et hardt «nei», så vil den konsekvent gjøre det inne. Bak den trygge stolen.....

Ignorer og avled biting

Valper biter på alt og alle. Dette er helt normal atferd som kommer av at den undersøker omgivelsene sine, og fordi det klør i tennene.

Du har ikke en hund i hus, men en liten piraja!

Og det vil den fortsette å være et par måneder til.

Men tar man noen grep med det samme, så vil det ikke bli noe problem.

Biting på ting:

Ta bort alt som står på bakkenivå som valpen ikke skal putte i munnen. Har det plass i munnen, så vil det puttes i munnen.

Ikke bare de åpenbare skadelige tingene, som ledninger og giftige stueplanter. Men sko og ting som man (jeg!) vanligvis har slengende rundt på gulvet. Hvis valpen opplever at det er gøy å tygge på sko én gang, øker sjansen for at den vil gjøre det samme neste gang den ser et par sko. Har du barn i huset, kan du nå gi en plausibel forklaring på hvorfor de ikke må ha lekene sine slengende rundt. De vil bli tygd i stykker!

Får den allikevel tak i noe den ikke skal tygge på, som en av tøflene dine, bare bytt den med noe annet den kan tygge på. Og sørg heretter for å ha tøflene et sted valpen ikke kommer til.

Biting på mennesker:

Når det gjelder biting på mennesker, kommer man over mange forskjellige tiltak. Også blant profesjonelle hundetrener.

F.eks. er det noen som mener at man skal hyle et «au» når den biter for hard. Tanken er at valpen skal lære seg å kontrollere bittet sitt: Vite når den tar for hardt i.

Tanken er god, men ofte ender det med at

hunden synes det er gøy når vi sier «au». Den blir altså belønnet for å gjøre det, og vil selvsagt gjøre det mer. Og sier vi «au» for hardt, så vil den bli redd. Og det vil vi ikke!

Jeg mener av den grunn at å lære valpen å bite forsiktig, er noe vi bør overlate til andre valper, når de leker sammen. Mennesker skal ikke bites på i det hele tatt. Enkelt og greit.

Min strategi er derfor den samme når den tygger på mennesker som når den tygger på alt annet den ikke skal bite på.

Er det hendene dine som er offer, ta dem bort fra valpens rekkevidde umiddelbart, snu deg rundt, reis deg opp. Gir den seg fremdeles ikke, gå inn i et annet rom!

Og gi den noe annet å bite på.

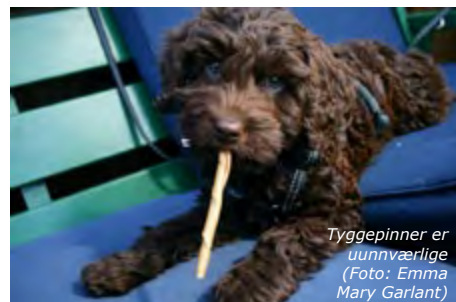
Gjør du dette konsekvent fra dag én, vil ikke biting være et problem. Altså:

1: Ignorer, ignorer, ignorer

2: Gi et alternativt tyggeobjekt

Av alternativer må jeg nevne tyggepinner. Tørket, tvinnet oksehud. Disse finnes i mange størrelser og fasonger, men de tynne, små pinnene er helt perfekte til små valper.

Ofte må valpene oppmuntres til å tygge på dem. Begynn med å holde på en mens valpen tygger.

Synes den fremdeles det er festligere å tygge på andre ting, gni pinnen inn med noe som lukter godt. En pølsebit e.l., så blir den straks mer interessant.

Etter en stund kan du slippe pinnen og fortsette med det du egentlig holdt på med.

Gjem unna pinnene, ikke ha dem liggende rundt. Dette både fordi valpene raskt kan miste interessen for dem og fordi vi allerede nå vil venne hunden til at alle gode ting kommer fra oss.

Har du en ekstremt kresen valp, så prøv tørkede grisehaler. Disse varer ikke like lenge, men er garantert suksess.

Venn valpen til å gå i bånd

Det er lurt å venne valpen til å gå i bånd så fort som mulig. For veldig straks skal vi ut og treffe folk, fe og biltrafikk. Blant annet, da er det en forutsetning at den har vennet seg til å være i bånd.

Vil den ikke gå framover, men bare er opptatt av å bite i båndet, prøv å få oppmerksomhet med noen oppmuntrende ord, gjør deg selv interessant med noen rare lyder eller lokk valpen framover med noen godbiter.

Det tar ikke lange tiden før den skjønner at det er morsommere å gå tur enn å bite i bånd.

Og, du. Bruk sele, ikke halsbånd.

Kom dere ut blant folk og andre hunder!

Fra valpen er ca. 3 uker til den er ca. 12 uker er den inne i det som kalles sosialiseringssperioden. Har den ikke møtt og samhandlet med andre hunder og mennesker i denne perioden, vil den for alltid være redd for dem.

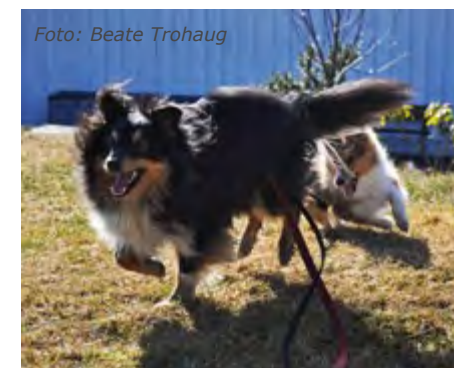
Det er derfor helt essensielt at valpen møter greie mennesker og hunder før den bikker 12 uker.

Det holder ikke at den har lekt med kullsøknene sine og vært med oppdretter fram til nå. Dette må opprettholdes, og den må møte mange forskjellige mennesker og hunder. Eventuelt andre arter, som katter og hester, hvis den må forholde seg til dem senere.

Dette er også den perioden der valpen må utsettes for ting og situasjoner som kan oppleves som skummelt senere. Som klossaker, støvsugere, togturer og ikke minst det å være alene hjemme.

Jeg synes derfor det er lurt å tilbringe de to første dagene hjemme for å knytte bånd, gi den en trygg base i en ukjent verden, vise at det er her den bor og at dette er den nye familien, men så komme seg fort som svidt i gang med miljøtrenning og sosialisering.

Vi har jo så himla dårlig tid på oss!

Unngå magesjau i jula

Sakset fra: <http://hunden.no/artikkel.html?news.nid=7204&temasider.tid=30>

I jula har vi mye feit, krydret og søt mat. Ribbe, pinnekjøtt, kaker, sjokolade. Vi hundeeiere vil også at hunden vår skal ha det godt i jula, og gir den derfor noen ekstra godsaker i matskåla og litt ekstra godt å tygge på. Men er du for "snill" blir hunden din syk.

Dårlig mage

Overgangen fra vanlig mat til julemat kan være hardt nok for oss tobeinte. Enda verre er det for den firbeinte som trolig går på et tørrfôr til daglig, og som i disse tider plutselig får all verdens godsaker å kose seg med. Resultatet er ofte dårlig mage.

Alt med måte

Det skal så utrolig lite til for å gjøre den vanlige, kjedelig hundematen mye mer velsmakende.

Tilsett litt av det som blir igjen på tallerken etter en vanlig julemiddag.

Hunden trenger ikke få en hel ribbebit - men la den få litt kjøtt og fett, litt knust potet og litt knuste grønnsaker.

Hunden har en meget godt utviklet luktesans og trolig en heller dårlig smaksans,

så det er nok at det lukter godt.

Ved at du blander litt knust potet, knuste grønnsaker, litt brød og ris sammen med det lille du gir av kjøtt og fett, blir maten godt balansert.....

Godt råd:

Ikke la bein fra pinnekjøtt, ribbe og kalkun bli liggende inne. Gå umiddelbart ut med dem og putt dem i søppelkassa FØR hunden ved et uhell får tak i dem.

Godbiter og tyggeting

Mange kjøper "billig" hundemat til vanlig, men gir hunden all verdens dyre godbiter og tyggeting.

Jeg ville ha gjort omvendt. Brukt et godt

hundefôr som basis, og gitt hunden minst mulig godbiter som inneholder mye fett og protein og all verdens ukjente E-stoffer.

Tenk på hvor mye fett og proteiner hunden får i seg dersom den får ett griseøre nesten hver eneste dag.

Det kan sammenlignes med at tenåringen i huset får spise opp en kilo chips om dagen... Ikke rart det blir litt fet hud og kviser da...

Eller en hel tørrfiskbit om dagen. 1 kg tørrfisk tilsvarer 5 kg rå fisk. Så gir du hunden din 100 gram tørrfisk gir du den egentlig en halv kilo med fisk...

Bruker du i tillegg et godt fôr som inneholder mye proteiner kan det bli alt for mye av det gode!

Andre vanlige årsaker til veterinærbesøk er pepperkaker, ustekte deiger, rå løk, rosin og stearin.

Aktivisering hunden setter pris på

Selvsagt skal også hunden kose seg i jula, men ikke slik at den blir syk.

Ønsker du at hunden din skal ha noe å tygge på så gi den en kong i passende størrelse og fyll denne med litt godbiter som hunden må jobbe med å få ut igjen.

Har du en hund med sterke kjever skal kongen være svart. De er beregnet på hard tygging.

Du trenger absolutt ikke kjøpe slikt "fyllstoff" til kongen som kan sprayes inni. Bruk det du har i huset.

Det beste dersom du har en hund med litt ømtålig mage, er om du tar den vanlige hundematen iblandet litt ekstra velsmakende rester, og fyller kongen med dette.

Har du en matglad og intelligent hund som tømmer kongen på sekunder, legger du kongen i fryseren noen timer før servering. Da må den slikke innholdet ut etterhvert som det tiner.

Noen ting er ekstra farlig

Sjokolade er ikke bra for hunder og kan i verste fall føre til døden.

De fleste sjokoladeulykkene skjer ved at hunden forsyner seg selv. Pass derfor på at du rydder unna alle fristende god-

biter dersom hunden skal være alene.

Nøtter er heller ikke til å spøke med, spesielt ikke dersom du har en leken valp som kan finne på å svelge nøtten og sette den fast i halsen.

Tenk også på julepynt og julelys, elektriske ledninger og giftige blomster.

Og ha en fin jul. Det beste er å være hjemme og hygge seg der. I hvert fall ikke sitte på et veterinærkontor med en dausjuk hund og vente på tur!

GIFTIGE PLANTER FOR HUND & KATT

Sakset fra: <http://www.viivilla.no/interior/fest-og-hoytider/farlige-planter-for-hund-og-katt/>

Julen er ikke ufarlig for våre firbeinte venner. Det er mye Pus og Rex kan komme ut for i løpet av julehøytiden.

Risikoen for at de skader seg seg, og i verste fall dør, øker når vi mennesker fyller hjemmet med juleblomster, levende lys, pakkebånd og julekuler.

Vi Nordmenn elsker for eksempel å kose oss med sjokolade i jula, men den bør du sørge for at hunden ikke får tak i - sjokolade er giftig for hunder på grunn av stoffet teobromin.

Som hunde- og katteeier trenger du ikke gi avkall på den koselige julestemningen, men det er helt klart noen hensyn du må ta.

Giftige juleplanter

Mange liker å pynte opp med potteplanter til jul, men hvis du eier katt eller hund bør du være klar over dette: **mange potteplanter er giftige for katter og hunder.**

Hvis kjæledyret ditt får dem i seg kan de bli syke, ja, i verste fall dø. Så, tenk deg godt om før du handler i blomsterbutikken.

Forsikringsselskapet Agrida Dyreforsikring har laget en oversikt over de vanligste juleblomstrene. Noen er giftige, mens noen ikke er det.

Amaryllis: Hele planten er giftig - forårsaker oppkast/brekninger og diaré hos hund og katt. Blomstervannet er også giftig.

Hyasint: Løken er giftig - forårsaker oppkast/brekninger og diaré.

Lilje: Hele planten er giftig for katter. Forårsaker i alvorlige tilfeller nyresvikt som kan føre til død.

Liljekonvall: Hele planten er giftig - kan føre til brekninger, diaré og hjerteproblemer.

Misteltein: Bladene og bærene er giftige - forårsaker oppkast og diaré.

Julerose: Hele planten er giftig.

Julestjerne: Platesaften gir irritasjon med brekninger og diaré. Symptomene er vanligvis milde. Kraftigere besvær med hevelse og svelgeproblemer kan forekomme.

Tidløs: Hele planten er giftig - gir blodig diaré, kraftige brekninger, sirkulasjons- og pusteproblemer. Forgiftningen påvirker nyrene.

Tulipan: Ergiftig, men ufarlig. Kan gi brekninger, magesmerter og sikling. Kan gi sirkulasjonsproblemer.

Tarzet: Kan være giftig

Novemberkaktus og julekaktus regnes som ufarlige.

Dette må hundeeieren også huske på:

I juletiden er det viktig å ikke ha sjokolade eller annet godteri stående framme, slik at hunden kan få taki det.

Hvis hunden din får i seg for mye sjokolade kan den bli alvorlig syk.

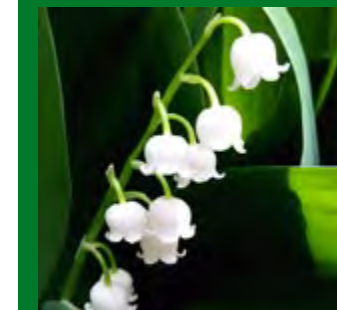
Sjokolade inneholder nemlig stoffet teobromin som er giftig for hunden. Gi heller ikke hunden rosiner eller druer.

På nettsidene til Giftinformasjonen finner du mer informasjon om hva du bør gjøre om hunden din har spist sjokolade.

Hunder har ikke godt av salt og fet mat, pass derfor på at juleribba blir plassert på et hundesikkert sted.

Unngå å gi hunden bein som begynner på F: fugl-, fleske- eller fiskebein.

Andre vanlige årsaker til veterinærbesøk er pepperkaker, ustekte deiger, rå løk, rosiner og stearin.

Juletreet bør pyntes hundevennlig. En nysgjerrig hund kan velte juletreet, så sikre at det står stødig.

Glitter, glasskuler og annen julepynt er ikke noe som hører hjemme i en hundemage.

Og husk å støvsuge godt under juletreet - hundemager kan ikke fordøye granbar.

Dette må katteeieren også huske på:

Som katteeier bør du være ekstra forsiktig med brennende stearinlys. Lysene kan brenne kattens værhar om den blir for nysgjerrig. La **aldri** katten være alene i et rom med brennende lys.

Katten bør også holdes unna pakkeband, disse er nemlig svært skarpe og kan skade kattens munn.

Katter er også glade i å tygge på glitter, garnnøster bomull og annen julepynt. Det kan være smertefullt for katten å sette fast dette i hals eller mage

Katter er svært nysgjerrige på juletrær, for her er det mange fristelser!

Bruk ikke knusbare glassjulekuler, katten kan skjære seg på disse om de knuser.

Du bør også være forsiktig med annen julepynt som den kan tygge i seg.

Kan du gi katten litt julemat? Ja, det kan du, men kun i små mengder.

Ikke gi katten noe som inneholder bein, dette kan sette seg fast i magesekken eller tarmen.

Det tryggeste er å gi katten din vanlig kattermat.

Glem heller ikke å holde øye med komfyrplatene og ovnsdøren når du lager julens festmåltider.

Kilde: Agria Dyreforsikring

Hundens anatomi

Gjengitt med tillatelse: <https://skienhundescole.no/artikler/hundeanatomi.html>

- Anatomi og fysiologi
- Skjelett og muskler
- Nervesystemet
- Hundens sanser
- Hormonsystemet
- Sirkulasjonssystemet
- Respirasjonssystemet
- Urinsystemet
- Immunsystemet

Anatomi og fysiologi

Anatomi er studiene av hvordan selve strukturen i kroppen er bygget.

Fysiologi er studiene av hvordan disse strukturene virker

Betegnelser i hundens anatomi

Når vi skal beskrive en lokalisering på hundens kropp bruker vi *anatomiske* retningsbeskrivelser. Disse benyttes av veterinærene for å f.eks. beskrive hvor en skade er påført.

Dorsal betyr mot toppen eller ryggen på hunden.

Ventral betyr mot bunnen eller lavere deler av hunden.

Cranial betyr mot hodet eller frontpartiet av hunden.

Caudal betyr mot halen eller bakparten av hunden.

Proxima betyr den delen av lemmet som vender mot kroppen, f.eks. overarmen.

Distal betyr den delen av lemmet som er lengst unna kroppen, f.eks. poten.

Medial betyr mot innsiden, eller mot midten av hunden.

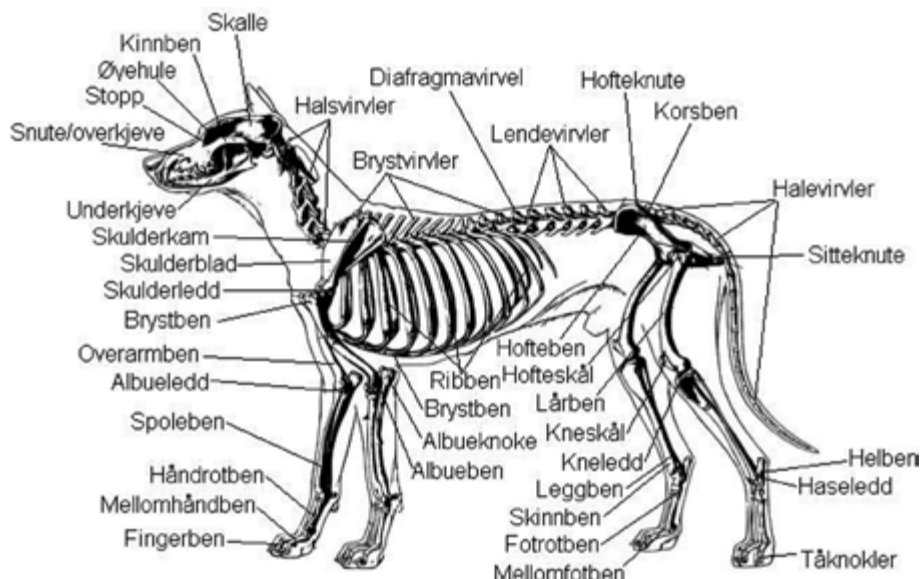
Lateral betyr mot utsiden av hunden.

Skjelett og muskler

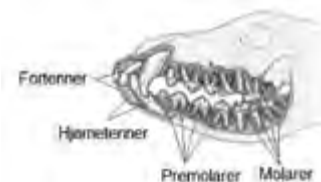
Skjelettet gir struktur til kroppen, og sammen med musklene sørger det for at hunden kan bevege seg. I tillegg beskytter skjelettet organene i kroppen, og bidrar med produksjon av røde og hvite blodlegemer, som er vitale komponenter i hundens sirkulasjons- og immunsystem. Bena er også en lagringsplass for kalsium og fosfor.

Skjelettet i hunden består av omtrent 300 ben, med stort og smått. Antallet ben kan variere noe med rasene. Skjelettet deles inn i det axiale skjelett, som omfatter skallen, virvler og ribben, og det appendikulære skjelett, som omfatter lemmene.

© skienhundeskoole.no

Knoklene består av en hard ytre del (cortical) som omslutter en mere elastisk substans (cancellous), og i midten er et hulrom (medullary cavity) som huser beinmargen. I beinmargen produseres blodcellene. Knoklene består i hovedsak av kalsiumfosfat og kalsiumkarbonat, som ikke er organiske stoffer. Den organiske komponenten heter ossein. Hos unge dyr er innholdet ossein høyt, men ettersom hunden blir eldre minker mengden, og bena blir sprøere.

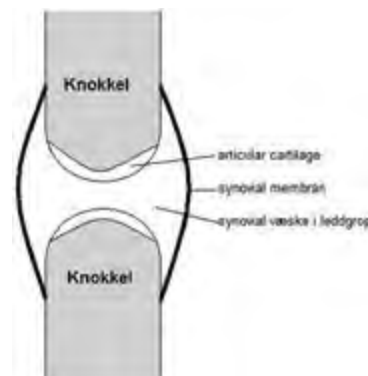
Knokler deles inn i 4 kategorier; Lange, korte, flate, og irregulære, etter ytre mål og fasong.

Knoklene møtes inne i hunden og danner sammenføyninger og ledd som gjør at den kan bevege seg. Disse klassifiseres i flere typer, bl.a.:

Fiber - her holdes knoklene sammen av fibersubstanser, uten skål/grop. Disse har liten mulighet for bevegelse.

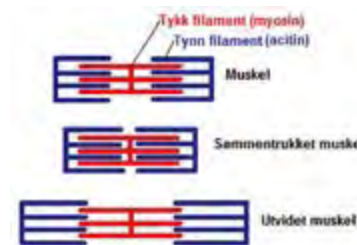
Cartilaginous - disse har heller ingen leddgrop, og tillater også lite bevegelse. Cartilage er bindevev som består av collagen og elastiske fibre, men ingen blodkar.

Synovial - dette er fullt bevegelige ledd med leddgrop eller skål, og en synovial membran.

Skjelettet arbeider sammen med de myke substansene i kroppen. I hovedsak muskler og ligamenter, som er fibersubstanser som holder bena sammen.

Musklene består av muskelceller (fiber) som er festet sammen i klaser (fascicler). Muskelcellene består igjen av myofibriler, laget av proteinmolekyler som kalles myofilamenter. Det er to typer av *myofilamenter*; tykke og tynne. De tykke er laget av proteinet *myosin*, og de tynne er laget av proteinet *actin*.

Når muskelen trekker seg sammen, er det fordi nerveimpulsene gjør at myosinfilamentet sveller ut og fester seg til actinfilamentet, og drar den tilbake over seg, slik at muskelen blir sammentrukket.

Hunden har et stort antall muskler. Noen av de viktigste er: Biceps femoris (lår), Obliquous abdominus externus (buk), Deltoid (skulder), Brachiocephalius (nakke), Trachial (hals). Musklene er tilknyttet knoklene med sener. Senene har svært lav blodtilførsel, og skader vil derfor ta lang tid å helbrede.

Nervesystemet

Det er nervesystemet som styrer alle hundens bevegelser og interne funksjoner. Nervesystemet deles inn i to hoveddeler; sentralnervesystemet (CNS) som omfatter

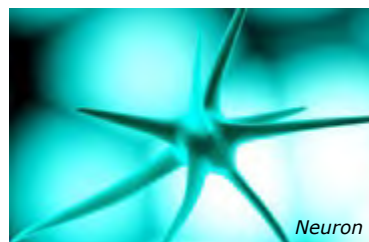
hjernen og ryggraden, og det perifere nervesystem (PNS) som omfatter nervene i kroppen (neuroner).

Selv om hjernen bare representerer 0,5% av kroppsvekten, trenger den mye energi for å virke, og mottar over 20% av blodet som pumpes ut fra hjertet. Hjernen består av 3 hoveddeler; *Cerebrum* (storehjernen) kontrollerer læring, følelser og adferd. *Cerebellum* (lillehjernen) kontrollerer muskler. *Hjernestammen* knytter det hele til det perifere nervesystemet.

Det er milliarder av neuroner, og størrelsen og formen på disse har store variasjoner ettersom hvor de er plassert, og hvilken funksjon de har. Et neuron består av en cellekropp med flere grener (dendrites) og en nervefiber (axon). Det er flere forskjellige typer av neuroner. *Sanseneuroner* bærer signaler fra de ytre områdene av kroppen inn til sentralnervesystemet. *Motorneuroner* bærer signaler andre veien, fra sentralnervesystemet og ut i kroppen. *Interneuroner* knytter neuroner sammen.

Det perifere nervesystemet er delt i 2 deler, det *somatiske* system og det *autonome* system. Det somatiske systemet er viljestyrt, og det autonome er *ikke* viljestyrt. Det autonome systemet er delt videre inn i det *sympatiske* system og det *parasympatiske* system, som virker motsatt av hverandre. For eksempel utvidelse og sammentrekning av pupillene i øyet og bronkiene i lungene, økning og senkning av hjerterytme, o.l.

Når neuronet mottar et signal i cellekroppen, genererer den en elektrisk puls (action potential). Når neuronet ikke formidler en puls, har innsiden en høy konsentrasjon av potassiumioner, og lav konsentrasjon av natriumioner. Når neuronet så stimuleres, slippes potassiumioner ut, og natriumioner inn, og dette genererer en elektrisk ladning.

Koblingen mellom to neuroner kalles en *synapse*. For at et signal skal føres mellom to neuroner, slippes et kjemisk stoff (neurotransmitter) inn i mellomrommet mellom cellene. Det er flere typer neurotransmittere.

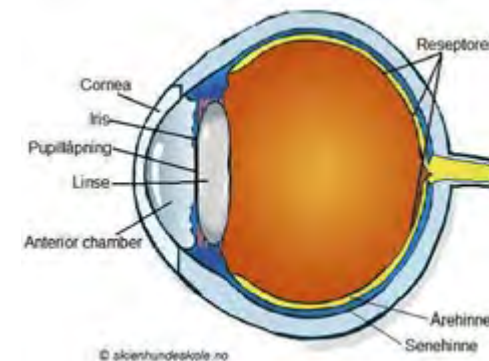
Hjernen er ansvarlig for signalgiving til bevegelse av muskler, men enkelte muskelbevegelser kan utføres uten at hjernen tar avgjørelsen (reflekshandling). Hundens ufrivillige reflekser innebærer at et sanseneuron sender en puls til sentralnervesystemet via interneuroner og motorneuroner, som bærer pulsen ut i muskelen slik at den trekker seg sammen. Hjernen gjøres oppmerksom på handlingen først etter at den har skjedd. På denne måten kan handlingen utføres raskere, fordi signalene bare går via hjernestammen, uten å måtte gjennom prosessene i selve hjernen.

Hundens sanseorganer

Nervesystemet svarer på henvendelser fra sansene.

Øyet

Øyet består av en rekke komponenter. Overflaten vi kan se fra utsiden, er *cornea*. Denne er transparent, for å slippe igjennom lys. Bak corneaen finner vi *iris*, som utvider seg og trekker seg sammen for å slippe inn mer eller mindre lys. Rommet mellom cornea og iris (anterior chamber) er fylt med en væske. Bak iris ligger selve linsen, og mellomrommet mellom linsen og iris (posterior chamber) er også væskefylt. *Pupillen*, som er en åpning i midten av iris, slipper væsken frem og tilbake mellom de to kamrene. Linsen kan bli tykkere og tynnere for å fokusere lyset som slippes inn til millioner av lysreseptorer på baksiden av øyekulen.

I motsetning til mennesker, har hunden et tredje øyelokk (nictitating membrane), som går fra innsiden i øyekroken og lukkes horisontalt over øyet. Det tredje øyelokket fungerer som beskyttelse for corneaen.

Synet er viktig for hunden, men den kan ikke registrere små stasjonære objekter like lett som oss. Dette er årsaken til at hunden kan se ut til å ha problemer med å finne en liten ball som ligger i gresset, og den må bruke nesen i større grad. Hundens øye har derimot større følsomhet for lys (se i mørket) og bevegelse. Den kan registrere selv små bevegelser helt ut i sidene av synsfeltet. Noen få raser (som f.eks. Greyhound) har derimot dårlig sidesyn, men svært godt sentersyn.

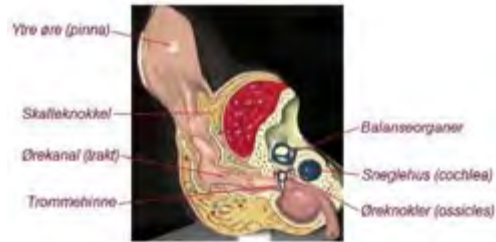
Øyet fokuserer lysstråler som danner et bilde på retinaen. Cellene som mottar lyset (fotoreseptorer) omgjør bildet til nerveimpulser, som transporterer signalet via den optiske nerven til hjernen. Fotoreseptorene er inndelt i to typer; staver og koner. Stavene er mere følsomme for lys med svak intensitet, og hjelper derfor med nattsynet. Konene trenger mere lys, men kan sende informasjon om farge. Hunden er ikke fargeblind.

Øret

Øret tar imot lydølger, som oppfattes av auditoriske nerver som sender signaler til hjernen. Den utvendige delen av øret som vi kan se, kalles pinna. Det samler lydølger gjennom en trakt ned til trommehinnen, som vibrerer i takt med lydølgen.

I mellomøret transporteres bevegelsen av tre små knokler (ossicles) som kalles *hammer* (malleus), *ambolt* (incus), og *stigbøyle* (stapes). *Tilcochlea* er en sneglehuskanal fylt med væske. Cochleanerven sender et elektrisk signal videre til *auditory cortex* i hjernen.

Hunden har en svært godt utviklet hørselsans, som forsterkes enda mere av bevegelige ører. Under kontrollerte forsøk har hunder lokalisert lydkilder på 1/600 sekund, og den kan skjelle lyder på 4 ganger lengre avstand en mennesker.

Nesen

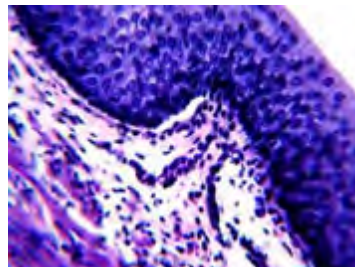
Luktesansen er hundens primærsans, og dominerer bildet den har av omgivelsene. Luktesansen benyttes også til å finne næringsmidler, og den er avgjørende for hundens sosiale og seksuelle adferd. I bunnen av nesehulen ligger et organ (*vomeronasal* eller *Jacobsons organ*) som detekterer feromoner (kjemiske signaler). Fukten på nesen hjelper til med å fange lukt, som sendes til nesemembranene. Membranene dekker nesens *turbinate knokler*. Disse knoklene har folder, som sikrer at selv det minste snev av lukt fanges opp. Sannseceller er pakket tett sammen langs nesemembranene, og signalene sendes til hjernen.

Hundens luktesans er så følsom at den knapt kan sammenlignes med menneskets. Hunden har (varierende) over 200 millioner luktreseptorer i nesehulen, mens mennesket kun har ca. 5 millioner. Hvis størrelsen på menneskets luktesans tilsvarer en håndflate, vil hundens tilsvare et badehandkle.

Smak

Smakssansen er tett knyttet sammen med luktesansen. Kjemiske reseptorer i munnen detekterer smak, og genererer pulser i sanseneuroner som sender melding til hjernen. Hunden har langt mindre smaksløker en mennesket, men de kan skjelle salt, bittert, surt, og søtt.

Smaksløk på hundens tunge

Berøring

Berøringsansen er den første sansen hunden utvikler som valp. Valpen søker etter varme (temperatur) og en tupp til å spise av. Berøringsfølsomme hår (vibrissae) som kan føle bevegelser i luften, utvikles over øynene og på snuten og under kjeven. I tillegg er hele hundens hudoverflate dekket av berøringsfølsomme sanseneuroner.

Hormonsystemet

Hormonene kontrollerer flere reaksjoner i hunden (også psykologiske) i likhet med nervesystemet. Et hormon er en kjemisk substans, som sekreseres fra kjertler og transporteres i blodstrømmen. Når hormonet treffer organet eller celledgruppen den spesifikt søker, bindes den til reseptorer, og det genereres en respons.

Hormonsystemet og nervesystemet ligner hverandre gjennom at begge sender et signal som trigges av en stimulans, og produserer en respons. Men nerveimpulsene fraktes mye raskere en substanser som må gjennom blodet, så hormonsystemet er tregere. Hormonelle reaksjoner kan dog vare lengre, fordi kroppen trenger mere tid for å bryte hormonene ned.

Det er flere kjertler som produserer hormoner. Den viktigste sitter i hjernen (pituitary), som også regulerer de andre hormonkjertlene i kroppen. Hormonsystemet er tett knyttet til sansene og nervesystemet. Syn, lukt, og lyder kan automatisk starte produksjon av hormoner.

Eksempler på hormoner og funksjonene de har:

Sirkulasjonssystemet

Blodet som sirkulerer i hunden består av plasma, røde blodceller, hvite blodceller, og blodplater. Plasmaet består av *serum* og *fibrinogen*. Serum er over 90% vann, og resten proteiner, lipider (fett), hormoner, og urea. Fibrinogen er et blodfortykkende protein.

Røde blodceller (erythrocytes) bærer oksygen rundt i kroppen fra lungene, og karbondioksid til lungene fra kroppsdelene. Røde blodceller inneholder et protein som heter *hemoglobin*, som kan binde seg til oksygenet og karbondioksidet (og danner oxyhaemoglobin og carboxyhaemoglobin). *Hvite blodceller* (leucocytes) hjelper til med å beskytte kroppen mot sykdom (se avsnitt om immunsystem). *Blodplatene* er små blodceller (thrombocytes), som sørger for at blodet levrer seg så skader kan heles. Hjertet, blodkarene og årene er hovedorganene i sirkulasjonssystemet. Blodårene som fører blodet vekk fra hjertet, heter *arterier*. Blodårer som fører blodet inn til hjertet, heter *venner*. Mellom arteriene og venene er det mindre årer som heter *kapillærer*. Disse transporterer blodet til og fra hvert hjørne av kroppen.

Hjertet består av *hjertermuskelen*, som er litt annerledes enn de øvrige myke musklene i kroppen. Hjertermuskelen har to kamre, som begge er todelt; høyre og venstre *atrium* (plural atria) som mottar blodet som tilføres hjertet via venene, samt høyre og venstre *ventrikler* som pumper blodet ut i gjennom arteriene. Mellom de to hjertekamrene er det klaffer (ventiler) som åpner og stenger ettersom trykket varieres mellom de to kamrene. Klaffene sørger for at blodet ikke slår tilbake i sirkulasjonssystemet. Hjerterlyden vi hører i stetoskopet, er resultat av vibrasjoner som oppstår når de respektive klaffene lukkes. Tilstanden i hjertesykelen når hjertermuskelen hviler og fylles med blod, heter *diastole*. Tilstanden når hjertet har pumpet ut blodet, og er sammentrukket, heter *systole*.

Det er to grupper av spesialiserte celler i hjertermuskelen. En av disse heter *sinoatrial node* (SA), og kalles vanligvis for *pacemaker*. Den er lokalisert i veggen av høyre atrium.

Denne gir pulsen som sørger for kontraksjonen i muskelen og pumping av blod fra atrium til ventrikler. Den andre gruppen heter *atrioventricular node* (AV) og sørger for at ventriklene får pulsen fra pacemaker (SA) med forsinkelse, slik at begge kamrene ikke sammentrekkes samtidig, og ventriklene får tid til å fylles med blod.

Det er to hovedbaner blodet sirkuleres gjennom. Den ene sirkulerer blodet mellom hjertet og lungene. Den går fra høyre del av hjertet, som pumper deoksygenert blod gjennom en arterie til lungene. Her blir karbondioksidet ekshalert, og ny oksygen inhalert og tilført blodet, som pumpes tilbake gjennom venstre del av hjertet, og ut i kroppen via *aorta*, som er den største arterien. Den andre banen går fra aorta, og gjennom alle kroppens ekstremiteter, tilbake til hjertets venstre side. Dermed er en sirkulasjon fullført.

Den systematiske sirkulasjonen av blod, har noen hovedarterier- og vener, som går ut i hver sin kroppsdel:

- *Brachial artery* tilfører blod til forbena.
- *Coeliac artery* tilfører blod til magen, lever, og milt.
- *Mesenteric arteries* tilfører blod til tarmene.
- *Renal artery* tilfører blod til nyrene.
- *Hepatic portal vein* bringer blodet fra tarmene til leveren.
- *Hepatic vein* returnerer filtrert blod fra leveren og inn i Vena cava, som fører blodet tilbake til hjertet. Alle venene som transporterer deoksygenert blod fra områdene i kroppen, samles i Vena cava.

Respirasjonssystemet

Hensikten med respirasjonssystemet, er å tilføre blodet oksygen, som transporteres via sirkulasjonssystemet ut i alle organer og kroppsdel, samt å ta bort avfallsproduktet *karbondioksid*, som blir produsert når kroppsdelene frigjør energi.

Når hunden inhalerer luft, slippes oksygenet inn i lungene. Når den puster ut, frigjøres karbondioksid ut i atmosfæren. Luften trekkes inn gjennom nesehulen, som hos de fleste hunder er lang nok til at luften varmes på veien ned i lungene. På veien passerer luften gjennom *trachea*, som deles i to *bronchi*. Bronchi forgrenes ut i *bronchioles*, og så *alveoli*, hvor utvekslingen av gasser foregår.

Karbondioksidet produseres av respirasjonen i kroppens organer, under nedbrytingen av glykogen.

Hunden skiller seg også ut fra både mennesker og mange andre pattedyr, fordi den ikke bare benytter lungene til å bringe oksygen og karbondioksid inn og ut av kroppen, men også til å regulere kroppstemperaturen. Hunden benytter ikke svetting som sin primære nedkjølingsmekanisme. Hunden puster gjennom munnen og nesen. Det frigjøres store vannmengder i nesehulen, som virker som en fordampner. Hunden peser for å frigjøre varme.

Kortnesede raser, som f.eks. mops, kalles *brachycephalic*. Disse har ikke neseanatomi som trengs for å kjøle kroppen effektivt. De er derfor disponert for overoppheting.

Urinsystemet

Urinsystemet er ansvarlig for utskillelse av avfallsprodukter, bl.a. *urea*, som produseres når proteiner nedbrytes av kroppen. På hver sin side av ryggraden, sitter nyrene. Nyrene filtrerer avfallsstoffer, men sørger også for væske- og blodtrykk, og kontrollerer pH-verdien (surhetsgraden) i blodet. Å vedlikeholde en konstant stabil tilstand i kroppen kalles *homeostase*.

Blodet tilføres nyrene via en arterie (renal artery). Den ytre delen av nyrene kalles *cortex*, og inni har den tusenvis av filtreringsenheter som kalles *nephrons*. Vanligvis er bare 1/4 av filtreringsenhetene i bruk til å filtrere væske. Resten benyttes bare ved øket blodtilførsel, eller hvis hunden drikker unormalt mye vann. Hver nephron starter som en gruppe kapillærer (glomerulus) ut fra arterien, som går inn i et rør (Bowman's capsule) hvor det første trinnet i filtreringen foregår.

Proteinmolekyler, fettmolekyler og blodceller som er for store til å gå gjennom røret (Bowman's capsule), blir returnert i blodstrømmen til leveren eller tarmveggen og blir fjernet som avfall i avføringen. Væsken som kommer igjennom, beveger seg inn i et større rør (loop of Henle), hvor stoffene som skal beholdes i blodet absorberes, og vann skiller ut i enden med avfallet. Væsken går så inn i urinblæren.

Nyrene sørger for at det opprettholdes en konstant væskemengde i kroppen ved å alltid skille ut riktig mengde vann og avfall for å opprettholde balansen. I tillegg produseres hormoner (renin) som hjelper til med å holde blodtrykket oppe.

Immunsystemet

De hvite blodcellene (leucocytes) er konstruert for å beskytte kroppen mot sykdom. Det finnes to grupper av hvite blodceller; *granulocytes* og *agranulocytes*.

Granulocytes lages i den røde benmargen, og inneholder tre agenter; neutrophils, som dreper bakterier ved å omslutte dem og bryte dem ned med enzymer. Neutrophil dør når den har gjort jobben sin, og danner puss (verk). *Basophils* demper betennelser. Den siste agenten, *eosinofils*, produserer enzymer som bryter ned fremmede proteiner.

Agranulocytes lages i lymfene. De består av *lymfocytter* som produserer antistoffer mot viruspatogener, og *monocytt*er som utvikles til *macrophages* som omslutter og dreper patogenet. Når hunden lider av en infeksjon, kan lymfene hovne opp og kjennes under skinnen, på grunn av høy aktivitet i immunsystemet. Lymfesystemet sørger også for å trekke ut overflødig væske fra organene, og tilbakeføre den til blodet.

Milten er også viktig for kroppens immunsystem. Oppgaven består i å bringe blodet i kontakt med lymfocytene. Når blodet siver sakte igjennom milten, kommer eventuelle bakterier i kontakt med lymfocytene som lagres der. Selv om milten utfører en viktig oppgave, er det fullt mulig for hunden å leve uten milten.

Overvekt hos hunder

Sakset fra: <https://www.agria.no/hund/artikkel/om-hund/overvekt-hos-hunder/>

Overvekt hos både mennesker og hunder begynner å bli et større og større samfunnsproblem. Unyttig fast food er for mange dagens eneste måltid og tiden for mosjon og friluftsliv blir mindre og mindre på grunn av stressende arbeidssituasjoner.

Selvfølgelig henger det sammen med vår egen situasjon og det samfunnet vi lever i. Årsaken til fedme hos hund er opp til 90 % at hunden får i seg for mye kalorier i forhold til hvor mye den forbruker. Stoffskiftefeil eller kastrering kan også påvirke vekten. Hvis livmoren på hunden din av en eller annen grunn er fjernet øker altså risikoen for overvekt.

De sykdommene våre hunder kan få på grunn av fedme er de samme som hos oss mennesker; hjerte- og leddproblemer, sirkulasjonsforstyrrelser, dårligere immunforsvar, leversykdommer og diabetes. Alle disse symptomer og sykdommer er i blant raserelaterte, det vil si at visse raser har lettere for å utvikle visse sykdommer, men overvekt kan hjelpe til å fremkalle dem. Mange av disse sykdommene, som eksempelvis diabetes, krever livslang og kostnadskrevenende behandling.

Hva er overvekt?

Selvfølgelig er hunder ulike i sin bygning og konstruksjon avhengig av rase eller raseblanding, men ingen hunderase skal være fet. Generelt kan man si at når du kjenner på hundens side skal du kjenne ribbeina uten å ta i. På en kortåret hund skal ikke ribbeina synes, da er den for mager.

Hva har da dette med den "vanlige" selskapshunden å gjøre? Er det så farlig om min Jack Russel bærer på noen kilo for mye? Se på deg selv, du merker det selv når du går i trapper eller springer til bussen med noen kilo for mye å bære på. En overvektig hund får før eller senere problemer. Store og tunge raser har dessuten en større risiko for avslitte korsbånd og andre traumatiske skader hvis de blir for tunge.

Hvordan holde vekten?

Akkurat som med oss mennesker er korrekt mat og mosjon nøkkelen. Et tørrfôr er oftast det beste for hunder. De finnes i flere varianter med ulik mengde fett og protein for ulike hunders behov. En bra førselger skal kunne hjelpe deg med hvilket fôr akkurat din hund skal spise.

Hvor mye mat?

Fôrsekkene pleier å ha en veiledende anbefaling om hvor mye ulike hunder skal spise. Men hunder er akkurat som vi individer og legger på seg ulikt mye – her får man helt enkelt prøve seg fram til hva som passer din hund.

Sulten hele tiden?

Det finnes hunder som skulle kunne spise nesten døgnet rundt, men likevel ikke være fornøyd. En slik hund blir ganske ufordragelig å ha rundt seg i lengden, så gi den gulerøtter eller bland ut maten med ris og grønnsaker for å få den til å kjenne seg mettere. Behold da tørrfôrmengden og gi ris og grønnsakene som "ekstramat" slik at hunden får i seg korrekt mengde vitaminer og mineraler fra tørrfôret.

Kan man gi matrester?

Ja, men tenk på at det du blir fet av blir også hunden fet av. Boller, kaker og brødsiver er totalt tabu og helt unødvendig. Gi heller hundegodteri hvis du vil være litt ekstra snill. Gamle hunder trenger oftest litt mindre fôr. Som hundeeier blir man lett "hjemmeblind" og fôrrasjonen til hunden forberedes på rutine.

En hund som har vært veldig aktiv, eksempelvis en jakthund som av en eller annen grunn pensjoneres, trenger heller ikke like mye mat som tidligere. Men de aller fleste hunder holder seg i passe form ved hjelp av sunn fornuft hos matmor og matfar.

Hva gjør man med overvekt?

Mindre mat og mer mosjon er soleklare svar. Hjelper ikke det så kan et veterinærbesøk være motivert. Veterinæren kan gjøre en helseundersøkelse for å se om det kan være en fysisk feil som gjør at hunden er overvektig. Det finnes også spesielle diett-fôr for hunder som de kan anbefale. Som med all slanking skal man være forsiktig og ikke sulte hunden.

Ved alvorlig overvekt bør en veterinær kontrollere om hunden er fullt frisk før slanking begynner. Alle i familien og i hundens nærmiljø må være enige om at hunden skal slankes og hjelpe til. Hunden veies før slanking begynner og en "målvekt" settes. Målvekten bør ikke være mindre enn 85 % av startvekten.

Eksempelvis skal en hund som veier 10 kilo ikke ha en målvekt under 8,5 kilo. Slankingsdietten består av opp til 60 prosent av det en hund med den ønskede målvekten skal spise hver dag. Hunden veies en gang i uken på samme vekt og ved samme tidspunkt. Hvis hunden ikke går ned i vekt minskes maten med ytterligere 20 %. Hvis alt går som det skal er hunden nede på sin målvekt i løpet av tre måneder.

Dette høres vel enkelt ut? Alle som selv har forsøkt å slanke seg vet at teori og virkelighet ikke alltid går hånd i hånd, men med utholdenhet og disiplin går det.

Hundens næringsbehov

Sakset fra: <https://www.agria.no/hund/artikkel/om-hund/hundens-naringsbehov/>

Hundens næringsbehov avhenger av dens alder, størrelse og hvor aktiv den er

Protein

Protein tilhører hundens viktigste næringskilde. Det er nødvendig både for oppbygging av skjelettet og fornyelse av vev. Hundens immunforsvar er også avhengig av proteiner. Om hunden får mye proteiner så styrker det immunforsvaret. Det er også viktig å føre med et høyt innhold av animalske proteiner, da de inneholder aminosyrer som hunden må ha.

Fett

Om hunden skal ha det bra må kosten inneholde rett mengde fett. Fett har en stor betydning for fordøyelsen, tilfører energi og bidrar til transport og lagring av viktige vitaminer (A, D, E og K). Fett er også bra for hundens pels.

Karbohydrater

Karbohydrater er også en av hundens viktigste energikilder. Noen typer, som f.eks. ris, er spesielt rik på lett opptakelige karbohydrater, samtidig som den er skånsom mot hundens mage. Derfor er fôr med høy andel lett opptakelig karbohydrater bra for hunden – dess lettere opptaket, dess høyere kvalitet. Ingredienser som tilfører fôret karbohydrater inneholder som regel også fiber og er derfor nyttig for hundens fordøyelse.

Mineraler

Mineraler og sporelementer har en rekke viktige funksjoner for hunden. Mineralene hjelper til med å bygge og vedlikeholde ledd og skjelett, samtidig som de bidrar til å holde væskebalansen i kroppen. Mineralene finnes i rett mengde og med rett innbyrdes sammensetning. Dette gjelder ikke minst kalsium og fosfor, som styrker hundens tenner og beinstamme.

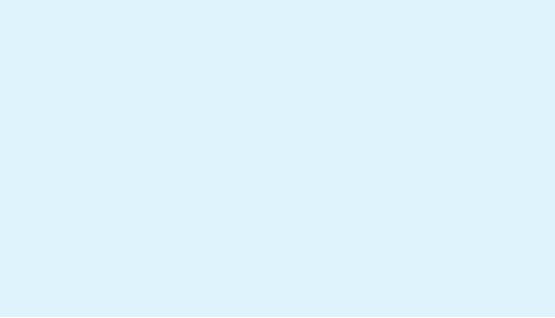
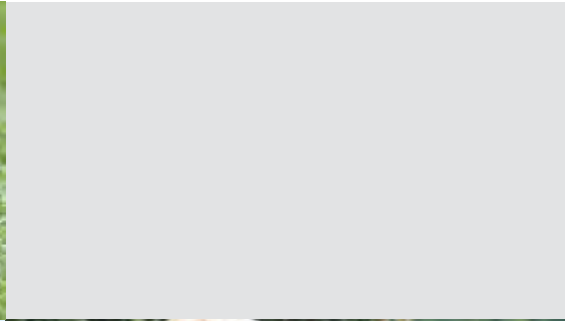
Vitaminer

Vitaminer er viktige for en rekke kroppsfunksjoner. Det finnes to typer vitaminer:

Fettløselige vitaminer (A, D, E, K) som lagres i kroppen og bør derfor ikke overdoseres. Det kan føre til alvorlige leddproblemer i hundens ryggrad og bein.

Vannløslige vitaminer (B og C), som ikke lagres i kroppen. Vitamin B samt Biotin er bra for hundens pels og motvirker forekomsten av flass.

Verdt å vite om innvollparasitter hos hund og katt

**Gode venner
fortjener det beste**

Innvollsorm hos hund og katt

Forekomst og spredning

Den største forekomsten av innvollsparasitter finnes hos valper, kattunger og unge dyr. Spredning av innvollsorm kan skje via egg. Disse inneholder infeksjonsdyktige larver som tas opp gjennom munnen. Larvene har en nøkkelrolle når det gjelder smittespredning av de fleste innvollsormer.

Hunder og katter reinfiseres i ulik grad, avhengig av alder, levested og miljø.

Det er viktig å fjerne avføring i miljøet for å senke smittepresset.

Spolormlarver – roten til det onde

Hunder og katter kan ha vandrende og hvilende spolormlarver i sine vev. Valper smittes allerede under drektigheten via navlestrengen. Senere smittes valpene, og likeså kattunger, av larver gjennom morsmelken. Larver gir ikke bare opphav til nye ormer, men kan også forårsake skader under sin vandring. For å ha effekt på alle larvestadiene er det ofte nødvendig å behandle mer enn en dag. Små valper og kattunger har rask passeringstid av legemidler i tarmen. Da er det også en fordel om man behandler over flere dager.

Variierende symptom

Spolormen sees iblant i avføring, eller i oppkast av mageinnhold, som lange gulhvite ormer. Bendelorm eller deler av bendelormen sees iblandt rundt kattens eller hundens analåpning. Observasjon av orm i avføring kort tid etter ormekur er ikke uvanlig, og dette er et tegn på at behandlingen er effektiv.

Følgende symptom kan forekomme ved infeksjon med innvollsparasitter:

dårlig allmenntilstand
avmagring
glansløs pels
hoste
oppkast
diaré og nedsatt immunforsvar

Smitte til mennesker

Menneskets innvollsorm er ikke den samme som hundens og kattens. Det forekommer allikevel at larver fra hundens eller kattens spolorm tas opp av mennesket via munnen og forårsaker skader under sin vandring i kroppen, f.eks. visceral larva migrans. Larvene utvikles ikke til voksne ormer i mennesker.

Uvaskede grønnsaker og sandkasser forurenset med spolormegg kan være smittekilder. Barnefamilier bør være ekstra oppmerksomme, siden barn som putter sand eller jord i munnen kan være spesielt utsatt for smitte.

Bendelorm

Det finnes mange typer bendelorm. I Norge er det ikke vanlig at hunder smittes med bendelorm, selvom det kan forekomme. Katter som jakter og spiser mus eller fugl er derimot hyppig smittet. I utlandet er det flere typer bendelorm som hunden og katten kan bli smittet av. Noen av disse bendelormene kan også smitte andre dyr eller mennesker. Det er veldig viktig å behandle riktig ved utenlandsreiser slik at vi ikke får innført noen av disse artene til landet vårt.

Spolormlarve.

Om ikke larvene elimineres, blir de til voksne ormer innen 21 dager.

Hundens spolorm

(*Toxocara canis*)

Her i oppkast av mageinnhold fra en valp. Kan også sees i avføring. Hundens spolorm blir opp til 20 cm lang og er gulhvitt i farge. Larver av spolorm er knapt synlig for det blotte øyet. Vanlig hos valp.

Kattens spolorm

(*Toxocara cati*)

Kan sees i oppkast av mageinnhold og avføring. Kattens spolorm blir opp til 10 cm lang og er gulhvitt i fargen. Larvene er veldig små. Vanlig.

Bendelorm hos hund og katt

(*Taenia taeniformis*)

Deler av bendelorm, små gulhvite "risgryn", sees i avføring eller rundt endetarmsåpningen. Vanlig hos katt, sjelden hos hund.

Fakta om Giardia

Forekomst og spredning

Giardia er vanlig hos hund og katt i Norge. Denne parasitten lever i tarmen til mange husdyr og kan også smitte mennesker.

Infeksjon kan forekomme uten symptom, men kan gi akutt eller kronisk diaré. Giardia sprer seg via avføring. Cystene kan dø om de tørker ut, så et tørt miljø gir mindre risiko for infeksjon/reinfeksjon.

Symptom

Siden denne parasitten invaderer tarmsystemet og gir diaré kan den noen ganger forveksles med innvollsorm. Giardia er derimot ikke en orm, men en encellet parasitt. Giardia smitter gjennom fôr, vann eller ved kontakt med avføring som inneholder parasitten.

Smitte til mennesker

Siden smitte av Giardia mellom dyr og mennesker kan forekomme bør man behandle alle dyr som er infisert

Giardia (*Giardia spp.*)

Kan ikke sees med det blotte øyet. Forekommer hos hund og katt.

Livssykluser og smitteveier

Spolormens livssyklus Hund

1. Hvilende larver i kroppsvev
2. Larvene aktiveres i forbindelse med drektighet og infiserer valpene via navlestrengen
3. Larver infiserer valper gjennom morsmelken
4. Spredning av egg med infeksjonsdyktige larver
5. Hunden infiseres via munnen

Spolormen spres også via byttedyr

Spolormens livssyklus Katt

1. Hvilende larver i kroppsvev
2. Larvene aktiveres i forbindelse med drektighet
3. Larver infiserer kattunger gjennom morsmelken
4. Spredning av egg med infeksjonsdyktige larver
5. Katten infiseres via munnen

Spolormen spres også via byttedyr

Bendelormens livssyklus Katt & Hund

1. Egg i kattens/hundens avføring
2. Egg tas opp av mellomvert, f.eks. smågnager, og videreutvikles til mellomstadier i organ og vev
3. Katten/hunden spiser mellomvert med mellomstadier
4. I kattens/hundens tarm utvikles mellomstadiene til voksen bendelorm
5. Spredning av egg til byttedyr

Bendelormen spres via byttedyr og lopper

Giardias livssyklus Katt & Hund

1. Utvikles til cyste i hundens og kattens tykktarm. Utskilles med avføring
2. Cyste i ytre miljø
3. Trofozoitt i ytre miljø
4. Trofozoitt går i oppløsning
5. Infeksjon via munnen
6. Trofozoitt fester seg på tynntarm
7. Trofozoittene deler seg i to, og kan bli mange på kort tid
8. Utskillelse fra tynntarm

Giardia spres via vann, mat og avføring

MSD Animal Health

Thormøhlensgate 55
5008 Bergen
www.msd-animal-health.no

Veterinæren vil gi råd og behandling som er tilpasset ditt dyr. Dette er utifra faglige vurderinger og vil være til det beste for ditt dyr og for miljøet.

Den siste reisen

Av Hege Dahl Moen

Avliving av hund

Selv om døden er den naturlige avslutning på livet er den likevel vanskelig å akseptere for oss mennesker. I vårt moderne samfunn har vi ofte et fjernt forhold til døden, men som dyreeier vil du sannsynligvis før eller senere måtte ta den tunge beslutningen om å la dyrlegen hjelpe ditt dyr med den siste reisen.

Det er tungt å innse at livet med hunden ikke varer evig. Det er ikke heller alltid lett å sette grensen for når det er på tide, og ofte er det behov for hjelp og støtte utenfra for å ta denne beslutningen. Veterinæren vil kunne hjelpe til med å vurdere når det ikke lenger ansees som god dyrevelferd å la hunden leve videre.

Når bør en hund avlives?

Ifølge dyrevelferdsloven skal syke og skadde dyr gis forsvarlig behandling, og avlives om nødvendig. For en gammel hund blir dette ofte en subjektiv vurdering. Som en tommelfingerregel kan man si at når du ikke lenger kunne tenkt deg å bytte liv med hunden din bør den få slippe. Dyrets velferd går foran eiers interesse.

Hvem kan være med?

Mange velger å være med under hele avlivingsprosessen, men for flere kan dette oppleves som vanskelig. Alle beslutninger respekteres. Om ikke eier ønsker å være til stede under selve avlivingen vil det alltid være mulig å se hunden etterpå.

Barn kan være med såfremt det er noen der som kan ta vare på og vise omsorg i etterkant av avlivingen. Ofte reagerer barn mer rasjonelt og tar det lettere enn voksne, men det kan derimot være vanskelig for dem å se sine foreldre bli lei seg. Å vise og dele sorgen er en måte å komme hverandre nærmere, og er en god grunn for å bearbeide den sammen. Barn har ofte behov for å prate om det som har inntruffet på en saklig måte, slik at de kan bearbeide sorgen på en god måte.

Hvordan foregår avliving?

Det aller vanligste er at hunden avlives av veterinær. Noen veterinærer kan gjøre hjemmebesøk og utfører avlivingen i hjemmemiljø. Noen hundeeiere, framfor alt jegere, foretrekker å skyte jakthunden sin. Det avgjørende i valget av avlivingsmetode er hva man tror er minst skremmende og plagsomt for hunden. Man må også tenke på hva som føles best for en selv som eier.

I de fleste tilfeller vil hunden først få en sprøyte slik at den sovner (sedasjon). Til veldig syke hunder kan veterinæren velge å gi avlivingsmiddel med en gang. Det finnes flere ulike preparater som kan benyttes til sedasjon. Sprøyten kan gis under huden i nakken, i muskulatur (f.eks. i låret) eller rett i blodet (intravenøst). Dersom man gir medisiner intravenøst er det vanlig å legge inn en permanent kanyle (venekateter) i blodåren først.

Hunden vil som regel sovne i løpet av inntil 20 minutter. Hvor fort hunden sovner avhenger av preparatet, hvordan det gis, og tilstanden til hunden. Dersom hunden har spist kan den bli kvalm av medisinene og kaste opp.

Til selve avlivningen benyttes høy dose av et narkosemiddel. Hunden mister bevisstheten og legges i dyp narkose, hjertet stopper og hunden slutter å puste. Avlivingsmiddelet kan gis intravenøst eller rett i hjertet. Det tar som regel få minutter fra avlivingsmiddelet injiseres til hunden er død.

Når hunden ikke lenger er ved bevissthet kan det forekomme at den får refleksmessige rykninger eller muskelbevegelser i deler av kroppen. I blant kommer det også avføring og urin fra tarm og blære, ettersom muskulaturen blir avslappet. Dette er ikke noe som hunden vet om eller forbinder med ubehag, og det er helt naturlig. Derimot kan være det bra å vite for eieren at det forekommer.

Veterinæren lytter på hjertet i etterkant og bekrefter at det har sluttet å slå. Eier kan i de fleste tilfeller være hos hunden en stund etter avlivningen, om det er ønskelig.

Hva skjer etter avlivning?

Det er opp til dyreeier å bestemme hvordan hundekroppen skal håndteres etter avlivning.

De aller fleste hunder sendes til kremasjon. Eier kan velge om de vil ha asken tilbake i urne, eller om de ønsker felleskreming der hunden kremes sammen med andre dyr og man ikke får asken tilbake. Det finnes mange ulike urner å velge mellom; noen til å grave ned, noen ha på peishyllen, etc. Noen krematorier tilbyr å lage smykker av asken.

Noen krematorier tar i mot dyr direkte fra eier, men de fleste går via veterinær. Man får vanligvis urnen raskere tilbake enn hvis det går via veterinær.

Noen velger å ta med hunden hjem for å begrave den på fjellet eller i hagen. Eier må kontrollere med kommunen om dette er tillatt - i tettbygd strøk er det som regel ulovlig å begrave hunden uten å kremere den først. Hunden skal ikke begraves i nærheten av dyrket mark eller drikkevann pga smittefare. Det er også påbudt å begrave hunden så dypt at den ikke kan graves opp av ville dyr.

Det finnes egne gravlunder for dyr der man kan grave ned hele dyret eller urnen.

Obduksjon brukes dersom man ikke vet sikkert hvorfor hunden var syk eller hva den døde av. Eier velger selv om de ønsker obduksjon. Obduksjon er særlig hensiktsmessig dersom man f.eks. har et valpekull der en eller flere av valpene dør uventet. Ved å få en sikker diagnose kan man lettere forhindre/behandle sykdom hos resten av kullet.

Eier kan også velge å donere hunden til forskning/undervisning.

Frem til at eier har bestemt seg, oppbevares hunden i en plastpose i kjølerom eller fryserom hos veterinæren.

Hva gjør jeg dersom hunden dør av seg selv hjemme?

De fleste veterinærklinikker tar imot døde kjæledyr og kan sende dem videre til krematoriumet.

Dødsattest

Hvis hunden er livsforsikret krever ofte forsikringsselskapet en dødsattest utskrevet av veterinær. Forsikringsselskapet kan også kreve at hunden undersøkes før avlivningen slik at de vet årsaken. Veterinæren sender vanligvis dødsattesten i etterkant til forsikringsselskapet og/eller eier.

Å gå videre

For mange som har mistet en hund føles det umulig å umiddelbart skaffe en ny. Man kjenner en lojalitet mot den avdøde hunden, og føler at man aldri kommer til å få en hund som kan erstatte den forrige. Man føler også at man ikke vil utsette seg for den sorg det innebærer å miste en hund.

Tanken er heller ikke at man skal få en hund som "erstatte" den gamle. Hvert individ er unikt og det er ikke meningen at den nye hunden skal ta den gamles plass. Din gamle partner kommer alltid til å ha en unik plass i hjertet ditt, men det hindrer ikke at det finnes rom for en ny venn som kan gi deg helt nye erfaringer.

En måte å gi den gamle hundens liv mening er jo faktisk å bruke det man har lært seg for å få en bra tilværelse sammen med sin nye hund. Selv om sorgen er noe man aldri noensinne ønsker seg igjen, så må man ikke glemme at den kommer først etter mange, mange år av glede og samvær med hunden.

Den minst smertefulle måten å komme over tapet av en hund på er om man allerede har flere hunder. De andre hundene vil jo da fremdeles kreve sine daglige behov og omstillingen av livsstil blir ikke så stor som den ville blitt om man plutselig var helt uten hund.

Å ha hund påvirker livskvaliteten positivt – det vet alle som har hatt fordelene av å dele sine liv med sin firbente venn. Undersøkelser viser at helse og velbefinnende forbedres ved det fellesskap og dertil fysisk aktivitet som det å være hundeeiere innebærer. Hvor viktig det enn er å gi sorgen etter den gamle hunden tid til å heles, så er det like viktig å la det å være hundeeier fortsatt være en verdifull del av livet.

Kilder:

<https://www.anicura.no/fakta-og-rad/hund/a-avlive-hunden/>

<http://www.hundehelse.no/avlivning/>

<https://www.agria.no/hund/artikkel/sykdommer-og-skader/a-avlive-en-hund/>

Derfor blir hunden en gneldrebikkje

Sakset fra: <https://www.nrk.no/vestfold/>

MÅ OPPDRAS: Hunder bjeffer av flere forskjellige årsaker, noen er knyttet til oppdragelse. De trenger å bli trygge for å holde kjeft, og det kan hundeeieren gjøre noe med.

Hunder omtales som menneskets beste venn, likevel misforstår vi hverandre til stadighet.

– En vanlig grunn til gneldring, særlig blant små hunder, er at de ofte blir båret rundt og skjermet for omgivelsene. Vi må tørre å la dem møte verden, så de ikke blir usikre.

Det sier hundeinstruktør og daglig leder Kim Aino Nordbotten ved hundeskolen Lydig.no i Tønsberg.

Tre gneldreforebyggende råd

Hjernetrim: Hunden trenger å bruke hodet ved å søke etter godbiter, eller lære kommandoer.

Utløp for energi: Hunder som ikke aktiviseres fysisk, vil få overskuddsenergi - som igjen kan føre til uro og gneldring.

Grensesetting: Hunden trenger en tydelig og konsekvent eier som bestemmer hvilken atferd som er akseptabel og ikke.

(Kilde: Kim Aino Nordbotten, hundeinstruktør)

La hunden være hund

– Hunder leser menneskers reaksjoner som en åpen bok. Når vi bærer eller leder en hund vekk fra noe, kan vi uttrykke at vi står overfor en farlig situasjon. Hunden kan tro at den må passe seg for slike situasjoner senere, sier Nordbotten.

Det kan gi en usikker hund som bjeffer mye i frykt.

For å unngå problematferd på hunden er det viktig å ikke tilegne hunden menneskelige egenskaper, mener Nordbotten.

– En hund står vanligvis på bakken, og bør møte andre hunder på bakken. Ikke i noens armer. Hunder som hilser bør ha trygge rammer og få en positiv opplevelse, sier han.

Sett grenser

Nordbotten forklarer at hundeeiere er veldig opptatt av at hunden skal sosialiseres.

– Dersom hunden hisser seg opp og bjeffer, bør den roes ned før den får hilse. Da må eier være tålmodig, og først la den hilse når den er rolig. Man kan også stille krav til at den skal sitte før den får hilse, sier hundeinstruktøren.

Skulle hunden vise tegn til frykt, er det viktig å ikke trøste hunden med søt stemme.

– Da forsterker man frykten og problemet blir verre, sier han.

Formet av evolusjon

Judit Banfine Vas, forsker i etologi, som er studiet om dyreatferd ved Norges biovitenskapelige universitet, sier at evolusjon har skaffet oss hunder som bjeffer mye.

– Ulver laget ikke mye lyd da de jaktet før i tiden for å ikke skremme byttet. I nyere tid har hunder blitt avlet til å varsle mennesker på jakt, eller for å beskytte eiendom, sier Vas.

Hun sier det er forskjeller på hunderasene i hvor verbalt de uttrykker seg, men bekrefter at små selskaphunder gjerne bjeffer mer enn større raser. Hundene kan motiveres til å slutte å bjeffe.

– Eiere som plukker opp hunden sin når den bjeffer på andre hunder eller mennesker, belønner denne type atferd med oppmerksomhet. Hunden synes det er trygt og godt, og kommer ikke til å slutte å bjeffe, sier Vas.

Forsterk riktig atferd

Geir Marring, daglig leder ved Oslo hundeskole, sier hundeeiere ofte er dårlige til å lese signalene til de firbente.

– Vil man ha en hund til å slutte å bjeffe, må man ikke straffe bjeffingen med å være streng, men heller belønne med godbit og rose når hunden så fort den stopper.

– Det handler om å forsterke riktig adferd, sier Marring.

Tegning og tekst: Rosalind Allan. Oversettelse til norsk: Reidun Monsholm

Hunden spiller syk for at "mor og far" skal være hjemme fra jobb?

Oversatt fra: <https://www.djurbibeln.se/hund/hunden-latsas-vara-sjuk/>

Vi vet alle at det kan være vanskelig å savne noen man gjerne vil ha rundt seg. Noen ganger kan et sånt savn nesten gjøre vondt, hvis man savner noen veldig.....

Men forøvrig så har ikke savn utslag i noe fysisk symptom.

Eller?

Hunden Sullivans eiere Alex og Kennady elsket sin hund over allt annet. Men de kan ikke være sammen med ham alle timer i døgnet. Som de fleste andre har de en jobb å gå til.

Hunden oppførte seg rart

Kennady bestemte seg for å gå hjem i lunsjen, for å holde hunden Sullivan med selskap. Når lunsjen var over, forberedte hun seg for å gå tilbake til jobben. Da oppdaget hun noe merkelig med hunden.

Sullivan begynte plutselig å hoste. Det hørtes ille ut, så Kennady ble bekymret. Hun ringte mannen sin, og ba han komme hjem siden hun var nødt til å gå tilbake til sin jobb.

Alex sluttet sin jobb tidligere, for å dra hjem, slik at Sullivan skulle slippe å være alene hvis han ble sykere.

Hosten forsvant

Men etter litt ekstra kjærlighet og nærhet, forsvant hosten like pludselig som den kom.

De mistenkte at hunden bare hadde satt noe i halsen, som han hadde hostet opp, og de var lettet over at han var bra igjen og tenkte ikke mere på det.

Men neste morgen så startet Sullivan å hoste igjen. Alex bestemte seg for å bli hjemme fra jobb, for å passe på hunden siden den hostet så fælt.

Veterinærbesøk

De bestemte seg så for å ta hunden med til veterinær, siden han hadde begynt å hoste igjen.

Etter flere tester var det helt klart at Sullivan var helt frisk. Men hvorfor denne hosten? Og hvorfor hostet han bare når mor og far skulle forlate huset?

Veterinæren kunne svaret på dette: Sullivan feiket sine hosteanfall!!!

For sikkerhets skyld valgte Alex og Kennady å spørre noen flere veterinærer om dette, om det virkelig kunne være sant, kan hunder late som at de er syke? Og, ja; de fikk samme svar: Ja, hunder er faktisk så smarte.

- Hunder kan absolutt lære seg til at en viss oppførsel kan gå i deres favør, som for eksempel det å hoste eller nyse vekker eierens oppmerksomhet, sier Jill Sackman på BluePearl Veterinary Partners for The Dodo, han sier videre:

- Jag vil ikke si at de feiker det, heller at de er så smarte at de skjønner at en slik oppførsel betyr belønning.

Sluttet å hoste

I dag har Sullivan sluttet å hoste. Kanskje han innså at selv om hans hoste innebar mere oppmerksomhet, så var det ikke verdt det med tanke på veterinærbesøket.

- Jeg er ikke overrasket over at han klarte å lure oss. Han har vært en smart hund helt siden vi hentet ham som valp. Han lærer seg nye ting veldig fort, og er en herlig hund, forteller Kennady.

Vi får håpe at de også gir Sullivan ekstra oppmerksomhet, selv om han har sluttet å hoste.....

Hunder er virkelig smarte, ingen tvil om det.

STAFETT- PINNEN

Lena Solberg, Stathelle.

Tusen takk for stafettpinnen Torild Vanebo Johnsen.

Jeg heter Lena Solberg og har hatt hund i 30 år, hvor jeg i 20 av dem har hatt Shetland Sheepdog. Bor på Stathelle sammen med mine to barn, en sønn på 11 år, ei datter på 18 år i tillegg til to hunder, en Shetland Sheepdog og en av rasen Chodsky Pes.

Jeg har trent og konkurrert i LP, samt trent litt agility, rally LP, smeller og grener fra brukshundsporten (spor, rundering og feltsøk). Ble tidlig opptatt av å være aktiv med mine hunder og det spiller seg litt igjen i mitt oppdrett av Shetland

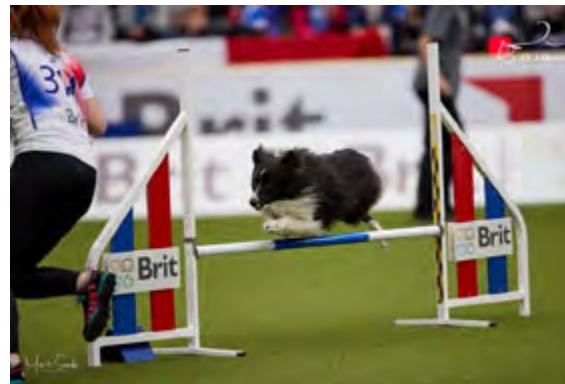
Sheepdog i dag. For ca 8 år siden gikk jeg inn i Personligheten Kennel med Gunn Vellene, og vi samarbeidet i 6 år.

Etter det så fikk jeg mitt eget kennelnavn, kennel FunToRun som jeg nå har hatt i 2 år. Jeg gikk da inn i et samarbeid med flere andre flotte mennesker og kenneler. Vi kaller oss i dag "Breeder Team" for det er jo det vi driver litt med, i tillegg til å trene hund naturligvis.

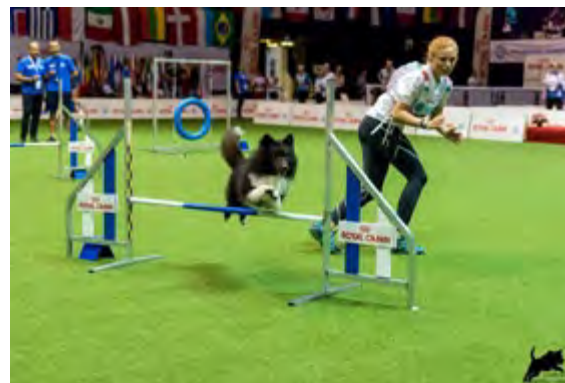
I vår avl er vi opptatt av god mentalitet og gode bruksegenskaper. I tillegg til bra helse ved et sunt eksteriør og en kropp som er laget for å bli brukt. Vi avler på alle farger, sort/hvit, blue merle (med og

Sheltie Fun's Amazing Liesel

Personligheten's We Will Rock You "Wii" med Ina Himle

N SE A (H)CH N SE ACH Personligheten's Tommy C "Kee" med Ina Himle

N ACH N A(H)CH Personligheten's Omega "Felix" med Kari Dalsauve

uten tan), tricolor og sobel.

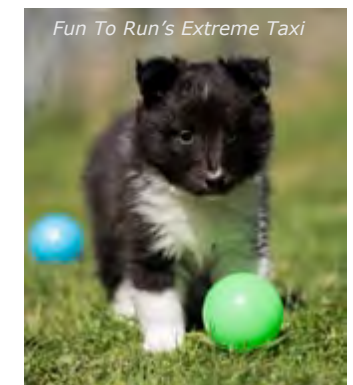
Vi, og valpekjøpere/hunder fra oss, er nok mest å se i agility-ringen, men er også innimellom på noen utstillinger rundt forbi.

Vi har hatt tre hunder på landslaget i agility, N SE A (H)CH N SE ACH Personlighetens Tommy C "Kee" med sin fører Ina Himle i 2015, Personlighetens We Will Rock You "Wii" med sin fører Ina Himle i 2017 og N ACH N A(H)CH Personlighetens Omega "Felix" med sin fører Kari Dalsauve, ble reserve nå i 2017.

Vi har i tillegg mange utøvere som er veldig lovende på agilitybanen. Vi gleder oss til å være med på reisen sammen med dem.

Jeg vil takke dere som har valp fra oss, mine flotte og dyktige samarbeidspartnere, og gleder meg til å være med Sheltie Norge på mye moro fremover.

Med dette sender jeg stafett-pinnen videre til min gode venninne og samarbeidspartner Elisabeth Vangsnes, Kennel SheltieFun

Fun To Run's Extreme Taxi

NSSKs Oppdretterguide

Planlegger du ditt første valpekull, finner du mange gode råd i Oppdretterguiden, som kan bestilles fra NSSKs Minimarked. Oppdretterguiden inneholder:

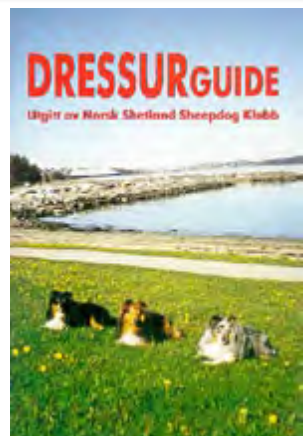
- Sjuende sans for oppdretter, før fødsel
- Sjuende sans for oppdretter, etter fødsel
- Kullet planlegges
- Før paring
- Paring
- Drektighetstiden, føring og stell
- Drektighetstiden, skal hun ha valper?
- Innbilt drektighet, tispene er tom?
- Valpekassen
- En uke igjen til ventet fødsel
- Dagen før fødsel.....
- Hva regnes som normal fødsel?
- Hva regnes som "ikke normalt" ved en fødsel?
- Er fødselen over?
- Når valpekassen fylles
- De nye verdensborgerne
- Den nybakte mor
- Valpene vokser til
- Valpens Mentale utvikling
- Valpekjøperen
- Valpen leveres
- Viktig å minne om

NSSKs Dressurguide

Norsk Shetland Sheepdog Klubb har som formål å fremme utvikling av rasen, og bidra til fysisk sunne og sosialt vel tilpassede individer. En viktig del av arbeidet vårt er å hjelpe våre medlemmer og andre hundeeiere til å få en lydig hund.

Denne dressurguiden er et hjelpemiddel i arbeidet med trening av hunden. Den omhandler hvordan du og hunden din skal forholde seg til hverandre under trening, og hvilke krav som stilles for å beherske øvelsene i Norsk Kennel Klubs konkurranseprogram for klasse I. Den gir en grundig beskrivelse av øvelsene samt forklaring på hvordan de kan innøves. I tillegg gir den en solid innføring i innlæringsprinsippene av hund.

Priser og bestilling: se NSSKs Minimarked.

Nye Champions- og Vinnertitler

N Uch NV-16 Shellrick's Stormwind (Ch Shellrick's You May Me Luck ex Nodsta-gårdens All About Me)

E: Reider, Anne, Sverige
O: Reider, Anne, Sverige

Norsk Championat:

19.08.2017 Norsk Kennel Klub, Lillehammer
Dommer: Hagen, Helge Werner

Foto: Lovisa Orleifson

N Uch St. Kilda's Legendary Tradition (INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 NVV-16 St. Kilda's Legend In Time ex EJW-10 Macdega Revelry)

E: Halås, Gro Bødtker
O: Lauritzen, L og B/ Gullvik, I/ Frivåg, F

Norsk Championat:

05.08.2017 Norsk Myndeklubb, Nesbyen
Dommer: Hübenthal, Wera

N FI DK Uch St. Kilda's Take The Lead (INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 NVV-16 St. Kilda's Legend In Time ex EJW-10 Macdega Revelry)

E: Thorshaug, Mona-Rita
O: Lauritzen L. & B./ Gullvik I./ Frivåg F.

Finsk Championat:

15.07.2017 Finsk Kennel Kl., Oulu Finland
Dommer: Johan Wulteputte

Dansk Championat:

04.11.2017 Dansk Kennel Kl., Herning, Danmark
Dommer: Marja Talvitie

Certvinnere

A Boy Named Bjor Av Revehiet (N SE FI UCH SEW-10 NV-12 Rannerdale Oliver Twist ex Bermarks Gloria Gaynor)

E: Hulsund, Torild og Hulsund, Gard
O: Hulsund, Tanja og Torild

02.09.2017 Norsk Collie Klubb, Aurskog

Abundios Rocky De La Luca

(ES Ch Rannerdale Lord Charles ex Strandvins Pepsi)

E: Gangstø, Solfrid
O: Henriksen, Lisbeth

27.08.2017 Norsk Lagotto Klubb, Selbu
29.07.2017 Karmøy H.kl., Skudeneshavn

Di'leila's Sheltie Im Blue Girl

(Ch Moorwood Caribbean Blue Flash ex Ch Di'Leila's Sheltie Shelby)

E: Odden, June Sølvi/ Bernahjelm, Issabella
O: Modzelewska, Dagmaram Polen

28.07.2017 Norsk Lhasa Apso Klubb, Råde

Alucia Glee's Fairy Dust

(ES Ch Rannerdale Lord Charles ex Alucia Glee's Basic Instinct)

E: Wahl Heidi
O: Wahl Heidi/ Thomassen Odd Arve

29.07.2017 Karmøy H.kl., Skudeneshavn

Dreamkeeper's Classic Dream

(Mellsjøhøgda's Wow Factor ex Dreamkeeper's Awesome Dream)

E: Haugsdal Lisbeth
O: Haugsdal Lisbeth/Haugsdal Bjørn Egil

30.07.2017 Moss Og Omegn Hundeklubb, Råde

Artigtitten Første Kiara

(Shelridge Starmaker ex Sunborne Quantas Ql Og Artig)

E: Bækken, Nina/ Olsen-Hagen, Dan
O: Bjørnelykke, Kirsten/ Ottesen, Geir

06.08.2017 Hallingdal Hundeklubb, Nesbyen

Joyland's Made My Day

(Ch Japaro Eye Of The Storm ex Joyland's Made For Fun)

E: Odden, June
O: Svandalsflona Gro/ Olsen Finn Helge

15.07 2017 Norsk Eurasierklubb, Vålerbanen

Casidi Team Pokerface

(PL Ch Leigh-hi's A Class Of His Own ex PL Ch Fame & Fortune Casidi)

E: Nilsen, Lill Kristin
O: Tuliszewska, Monika, Polen

03.09.2017 N. Dalmatiner Kl. Troms/ Finnmark, Tromsø

Kjanto's Learning To Fly

(Ch Eddiebakken's Lucky Luke ex Croft's Let Me Entertain You)

E: Tangen, Torkild
O: Tangen Torkild og Wenche

09.09.2017 Norsk Kennel Klub, Rogaland/Orre

Lyngvetun's Theo My Dream Boy

(Ch Lyngvetun's King Of Hearts ex N Uch Lamin-so's Beautyfull Tina)

E: Larsen, Trine
O: Rilatt Paul Og Olavessen Grete

30.07.2017 Moss Og Omegn Hundeklubb, Råde

Lynnet's Follow That Dream

(NJV-14 N Uch St. Kilda's Notorious ex N Uch St. Kilda's Crazy For You)

E: Solbakken Kari
O: Solbakken Kari

05.08.2017 Ytre Helgeland Hundeklubb, Leirfjord
26.08.2017 Trøndelag Selskapshundklubb, Selbu

Mellsjøhøgda's Back In Black

(C.I.B. BG DK HR Uch Evad Shades Of Opal ex Mellsjøhøgda's Keep Me Smiling)

E: Sissel Tangnes
O: Sissel Tangnes & Johs Olsen

09.07.2017 Vestnes Hundeklubb, Tresfjorden
21.10.2017 MEOES, Komárom Ungarn

Mellsjøhøgda's Classic Blue Design

(Mohnesee Back To Black ex Mellsjøhøgda's Fantastic In Blue)

E: Sissel Tangnes
O: Sissel Tangnes & Johs Olsen

22.10.2017 MEOES, Komárom Ungarn

Mellsjøhøgda's Just A Zurprize

(INT N BG RO CZ UCH ROGr BGGr UCH Mellsjøhøgda's Copper Zurprize ex Mellsjøhøgda's Wanna Be Special)

E: Sissel Tangnes
O: Sissel Tangnes & Johs Olsen

29.07.2017 Norsk Dalmatiner Klubb, Råde

Microgården's Zuper Candy

(C.I.B N CZ SI UCH Microgården's Super Troup-er ex INT BG MK MD UCH Mellsjøhøgda's Just Irresistible)

E: Johannessen, Ann Cathrin
O: Johannessen, Ann Cathrin

29.07.2017 Norsk Dalmatiner Klubb, Råde

Milward Simply My Dream

(SE UCH Evad Dream Stone Of Lochkaren ex Milward Simply A Treasure)

E: Nordanfjäll, Marianne, Sverige
O: Handmark, Elisabeth, Sverige

27.08.2017 Norsk Lagotto Klubb, Selbu

Minshelties Brad Paisley

(INT NORD HR N SL Uch Eddiebakken's Lucky Luke ex N DK HR Uch Croft's Ice Queen)

E: Olsen, Finn Helge
O: Hindenes, Tone

27.07.2017 Kroatiske kennelklubben, Kroatia
28.07.2017 Kroatiske kennelklubben, Kroatia
29.07.2017 Kroatiske kennelklubben, Kroatia
30.07.2017 Kroatiske kennelklubben, Kroatia

NJV-16 Minshelties Cloud Of Dust

(Ch Japaro Eye of the Storm ex Ch Minshelties Ain't Nothin' Like)

E: Hindenes, Tone
O: Hindenes, Tone

27.07.2017 Kroatiske kennelklubben, Kroatia
28.07.2017 Kroatiske kennelklubben, Kroatia
29.07.2017 Kroatiske kennelklubben, Kroatia
30.07.2017 Kroatiske kennelklubben, Kroatia

Moorwood Simply Precious

(Ch Louanda Simply Gold ex Ch Moorwood Aflame Of Passion)

E: Pollestad, Elisabeth
O: Svarstad, Per og Birgitta, Sverige

05.08.2017 N. Myndeklubb, Nesbyen

RLI North Sheltie's Cognac N Cream

(N SE FI UCH SEW-10 NV-12 Rannerdale Oliver Twist ex North Sheltie's Born To Shine)

E: Nilssen, Stina
O: Haugstvedt, Anne og Rune

24.09.2017 N. Rottweilerkl. Tr.heim, Trondheim

North Sheltie's Countess

(CIB Limbunya Orion ex Shellrick's Touch Of Class)

E: Bertheussen, Kristin Lind
O: Haugstvedt Anne Og Rune/ Jansson Siv/ Fredriksen Ivar

12.08.2017 Vefsn Hundeklubb, Mosjøen
16.09.2017 Sortland Hundeklubb, Sortland

North Sheltie's Headline News

(Lucky Smile For Mister Postman ex N UCH North Sheltie's Fire N Ice)

E: Fredriksen, Ivar
O: Haugstvedt Anne Og Rune/ Jansson Siv/ Fredriksen Ivar

02.9.2017 Tromsø H.kl., Krokeldalen, Tromsø
16.09.2017 Sortland Hundeklubb, Sortland

North Sheltie's My Heart N Soul

(Evad Dream Stone Of Lochkaren ex North Sheltie's Ring Of Roses)

E: Hansen, Siw-Hege
O: Haugstvedt Anne Og Rune/ Jansson Siv/ Fredriksen Ivar

02.9.2017 Tromsø H.kl., Krokeldalen, Tromsø

Ormøytoppen's Sweet Music Man

(Multi Ch Japaro Eye Of The Storm ex N UCH Ormøytoppen's To Die For)

E: Olsen, Finn Helge
O: Vikøren Anne Wenche/ Oftedal Jan Arve

30.09.2017 Bergens Selskaps- Og Brukshund-klubb, Bergen

Rajos Tim Tim

(Multi Ch Edglonian The Real Mc Coy ex Shari Pat's I Am So Pretty)

E: Aune, Linda/ Eivindsen, Bjørn
O: Jensen Ragnhild/ Laksforsmo Jon

12.08.2017 Vefsn Hundeklubb, Mosjøen

Rødsbråten's Black Lucky For You
(Ch Lyngvetun's King Of Hearts ex Leeland Sister Diana)

E: Kubberød, Lisbeth
O: Andersen Janne Terese

08.07.2017 Sunnmøre Hundeklubb, Vestnes

Rødsbråten's Endless Joy
(Leeland Copper Coin ex Rødsbråten's Black Beauty For Me)

E: Andersen, Janne Terese
O: Andersen Janne Terese

09.07.2017 Vestnes Hundeklubb, Tresfjorden

Shathena's Kaizer Of Fabulous
(ES Uch Rannerdale Lord Charles ex Shathena's Fast & Fabulous of Kiara)

E: Bjerkenås, Kristin Helene Andersen
O: Monsen Rune og Kristin S

02.09.2017 Steinkjer Hundeklubb, Steinkjer
24.09.2017 N. Rottweilerkl. Tr.heim, Trondheim

Foto: Lovisa Orleifson

NV-16 Shellrick's Stormwind
(Ch Shellrick's You May Me Luck ex Nodstaggårdens All About Me)

E: Reider, Anne, Sverige
O: Reider, Anne, Sverige

19.08.2017 Norsk Kennel Klub, Lillehammer

Shelster Cardinal Caesar
(Ch Shellrick's Quite Right ex N SE Uch Shellrick's Future Fashion)

E: Kvakestad, Rune
O: Vaksvik Sissel

20.08.2017 Norsk Collie Klubb Hedmark, Moelv

St. Kilda's Legendary Tradition
(INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 NVV-16 St. Kilda's Legend In Time ex EJW-10 Macdega Revelry)

E: Halås, Gro Bødtker
O: Lauritzen, L og B/ Gullvik, I/ Frivåg, F

05.08.2017 Norsk Myndeklubb, Nesbyen

St. Kilda's Pride up (INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 NVV-16 St. Kilda's Legend In Time ex EJW-10 Macdega Revelry)

E: Hartmann, Elizabeth
O: Lauritzen, L og B/ Gullvik, I/ Frivåg, F

19.08.2017 Norsk Kennel Klub, Lillehammer
26.08.2017 N. Leonberger Klubb, Drammen

N Uch St. Kilda's Take The Lead
(INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 NVV-16 St. Kilda's Legend In Time ex EJW-10 Macdega Revelry)

E: Thorshaug, Mona-Rita
O: Lauritzen L. & B./ Gullvik I./ Frivåg F.

15.07.2017 Finsk Kennel Kl., Oulu Finland
04.11.2017 Dansk Kennel Kl., Herning, Danmark
10.11.2017 Tysk Spesialutst, Bitterfeld, Tyskland

St. Kilda's Walking on Sunshine
(N Uch St.kilda's Sign From Above ex St. Kilda's Pride Up)

E: Antonsen, Iris Hanne og Ursin, Rita
O: Lauritzen L og B/Skårn L og T/ Gullvik I/ Frivåg

17.09.2017 Bjerkvik Hundeklubb, Sortland

Teddy Bear Lohrien
(PL Ch Harry Potter Lohrien ex Affair of Heart Lohrien)

E: Sjøveian, Gerd Helene
O: Ziemnicka, Beata, Polen

03.09.2017 N. Dalmatiner Kl. Troms/ Finnmark, Tromsø

Thoco's Casanova De Neri
(Mohnesee Back To Black ex Thoco's Valencia)

E: Knutsen, Hilde
O: Bolgnes, Brit-Unni og Hanne

26.08.2017 Trøndelag Selskapshundklubb, Selbu

Zitara Star's Zo Outlander
(N Uch Corinja's A New Miracle In Blue ex Secret Mystery A Magical Moment)

E: Fors, Evelina
O: Odden, June Sølvi

28.07.2017 Norsk Lhasa Apso Klubb, Råde
09.09.2017 Norsk Kennel Klub, Rogaland/Orre

Agility Champion

N ACH N A(H)CH Coastcollie's Candy Crush (Caravan Crying In The Rain ex Mellsjøhøgda's Zunbeam)

E: Vange, Elisabeth
O: Wilhelmsen, Jannicke

Norsk Agility Champion:
26.03.2017 Bergen Agilityklubb, Bergen
Dommer: Simon Noel
Fører: Elisabeth Vange

Agility HoppChampion

N A(H)CH Krohnegården's Kikki Nevergirl (Shelridge Starmaker ex Krohnegården's Work Of Art Kiara)

E: Vange, Elisabeth
O: Holmen, Trude

Norsk Agility Hopp Champion:
07.05.2017 Nordhordland Hundeklubb, Knarvik
Dommer: Arto Laitinen
Fører: Elisabeth Vange

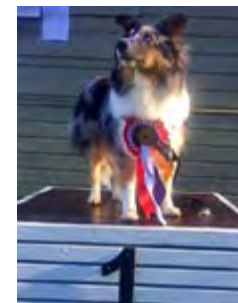

Agility Cert

N ACH N A(H)CH Coastcollie's Candy Crush (Caravan Crying In The Rain ex Mellsjøhøgda's Zunbeam)

E: Vange, Elisabeth
O: Wilhelmsen, Jannicke

17.09.2016 Bergen Agilityklubb, Bergen
18.09.2016 Bergen Agilityklubb, Nordnesdalen
25.02.2017 Bergen Agilityklubb, Bergen
26.03.2017 Bergen Agilityklubb, Bergen
Fører: Elisabeth Vange

Agility HoppCert

Krohnegården's Kikki Nevergirl (Shelridge Starmaker ex Krohne-gården's Work Of Art Kiara)

E: Vange, Elisabeth
O: Holmen, Trude

13.06.2015 Stord/Fitjar Hundeklubb, Stord
11.06.2016 Stord/Fitjar Hundeklubb, Stord
11.06.2016 Stord/Fitjar Hundeklubb, Stord
07.05.2017 Nordhordland Hundeklubb, Knarvik
Fører: Elisabeth Vange

Rallylydighet CH

N RL CH Hasimo's Fairytale

(Leeland Copper Coin ex N Uch Lyngvetun's Dame Emma)

E: Haugen, Gunn

O: Bjerkevoll Harald Egil Og Sigrun

Norsk Rallylydighet Champion:

04.06.2017 Jetta Hundeklubb, Lom, 200p.

Dommer: Berit Smaaland

Fører: Gunn Haugen

Rallylydighet

RLI North Sheltie's Cognac N

Cream (N SE FI UCH SEW-10 NV-12 Rannerdale Oliver Twist ex North Sheltie's Born To Shine)

E: Nilssen, Stina

O: Haugstvedt, Anne og Rune

10.06.2017 Namsos/Om. H.kl, Steinkjer 1.pr 4.pl.

Fører: Stina Nilssen

Foto: Susanne Thollefsen

DISTRIKTSNYTT

Rogaland

Klubbkontakt: ingen klubbkontakt etter 04.11.2017

23. og 24. september 2017 - Anatomikurs

NSSK Rogaland arrangerte anatomikurs 23.-24. september med dommer Gro Svandalsflona som engasjert kursleder.

Første dag besto av teori rundt rasebeskrivelsen og anatomi. Det ble også god anledning til spørsmål og diskusjoner blant de 18 lærelystne deltagerne.

Andre dag ble brukt til å gå over forskjellige sheltier av ulik kvalitet, både anatomiske detaljer og bevegelser ble studert.

Tusen
takktil
kursleder
og deltag-
erne som
bidro til en
lærerik, og
ikke minst
hyggelig
helg i godt
lag.

*Hilsen
Liv-Jorun
Vistad*

Tur, Alsvik, 21. oktober 2017

NSSK Rogaland hadde en flott felles-tur i Alsvik.

16 sheltier fikk løpe fritt og storkoste seg på turen tross endel søle.

Vi avsluttet turen med en felles kaffe-pause og god drøs.

Hilsen Liv-Jorun Vistad

DISTRIKTSNYTT Vestfold

Klubbkontakt: Henriette Rindal Moland, tlf. 958 80 879

Moro-Match i Vestfold 17. september 2017

17. september hadde vi det årlige Moro-Match-Showet i Vestfold, Jostein Tostrup (Belmara kennel) dømte.

Det var 18 hunder som deltok på Match-Showet, og ytterligere et par som var påmeldt kun i "Peneste"-klassene.

Etterpå drakk vi kaffe og kosa oss i solveggen. Henriette fikk ikke så mye med hjem av de nydelige kake-ene som hun hadde bakt for oss! Som vanlig hadde vi et nydelig vær på dette arrangementet.

Tusen takk til Caroline Lønmo for hjelp med foto-grafering hele dagen, og til Arnhild Carlsen som hjalp oss på formiddagen for å få alt klart, og hjelp til å rydde på plass etterpå! Totalt var det 20 tobeinte og 33 firbeinte som møtte.

Tusen takk også til sponsorene våre; Boff og Mjau - Herkules Trope Zoo, og Rita på Dyre-riket Revetal, for mange fine premier!

Folk og hunder er klare :-)

Henriette ønsker velkommen.....

Dommeren går igjennom "Birk" på bordet

Sita og Molly er klare til bedømmelse.....

Vinnere av "Peneste" klassene, fra venstre:
Bevegelser: Ready, Hale: Cita, Øyne: Zoe, Ører: Hjalmar, Pels: Suki

Fra v.: "Funny" ble vinner av Match-Showet,
og "Ready" ble "BIM".

Klubbkontakt Henriette gir gave til Jostein,
som takk for innsatsen :-)

DISTRIKTSNYTT Østfold

Klubbkontakt: Janne Terese Andersen, tlf. 990 48 494

24.09.2017 - Sheltietreff, Larkollen

24. september hadde vi Sheltietreff på Larkollen.

18 eiere med sine 19 hunder ble med oss på denne søndagsturen, tross litt småregn, gikk vi en tur på nesten 2 timer.

Loddsalg og kaffepause hører selvsagt med på våre treff her i Østfold. Tusen takk alle for en trivelig søndag.

Pelskurs 26.10.2017

Torsdag 26. oktober holdt vi igjen pelskurs her i Østfold.

Som sist var det Janne Christin Nymark Hansen som var instruktør.

Denne gangen var det 6 ivrige hundeeiere, med hver sin hund som de klippet og stelte.

Vi hadde også kaffe og litt kake. Alle lærte mye og satte stor pris på dette kurset.

Tusen takk alle for en koselig hundekveld her hjemme på Rødsbråten

ANNONSER

Foto: Tone Pedersen

Bentlise First Ice Blue

"Ronja"

(Keycharm Bluesuedeshoes Of Milesend
ex N DK CH DKV-11 JWW-12 Kelroe's
Pretty Black Rose)

**Valpekjøpere
og kjente
ønskes en Riktig
God Jul og
et Godt Nytt År**

Valpekull planlegges i 2018

N DK CH NJV-12 Bentlise First Rose

"Aci"

(C.I.B NO V-12 NORD CH NORD V-14 SE
V-10 Rannerdale Oliver Twist ex N DK CH
DKV-11 JWW-12 Kelroe's Pretty Black Rose)

Sheltie4you Eternal Succes

"Aslan" 12 uker

(C.I.B. BG DK HR CH Zagrebwinner-15 Evad
Shades Of Opal ex Quashee After The Dark).

Kennel Fun To Run

Shetland Sheepdog og Chodsky Pes

**God Jul, Godt
Nytt År ønskes
venner og
valpekjøpere
fra oss i
Breeder Team**

FunToRun's Flashy Lykke

FI EE RU LV BY Ch BYW-16 Personlighetens Blue Ice

Lena Solberg

Kong Sverresvei 8, 3960 Stathelle

Email: breederteam@online.no Tel: 400 52 061

<http://www.shetlandsheepdogbreederteam.com>

Hasimo Shelties

Harald og Sigrun R. Bjerkevoll

Tlf: 71 18 99 59 - e-post: hasimo@online.no - web: www.hasimo.org

F.v. **N Uch RL1 Hasimo's Dreamdesign "Alice"**, **RL1 Hasimo's Isn't She Lovely "Maya"**, **Hasimo's Joy To The World "Emmy"** og **N Uch Lyngvetun's Dame Emma "Emma"**.

Våre to hunder "Alice" og "Maya" har fått mellomtitlen RL1 i Rallylydighet dette året.

**God Jul og Godt Nytt År ønskes til alle våre valpekjøpere
og sheltievenner fra oss i Kennel Hasimo.**

Kennel Kjanto

Oppdrett av Shetland Sheepdog

Wenche og Torkild Tangen
2164 Skogbygda

Tlf. W: 959 11 754 / T: 948 03 194

Email: Torkild@kennelkjanto.com

Web: www.kennelkjanto.com

N UCH Kjanto's Frozen Kristoffer og N UCH Kjanto's Frozen Elsa

(Kullsøsken e. Memus Professor Higgins & N Uch Croft's A Kind Of Magic)

Kristoffer og Elsa er begge HD-røntget fri, hhv. A og B.

**God Jul og Godt Nyttår ønskes
valpekjøpere og sheltievenner**

Lynnet

Shetland Sheepdog

Kari Lynne Solbakken
7653 Verdal
Tlf. 41407036

N Uch St.Kilda's Crazy For You

"Mimmi"

Ble norsk utstillings-
champion på NKK i
Trondheim i juli 2017.

**Ønsker alle
sheltievenner
en God Jul
og et Godt
Nyttår!**

Lynnet's Follow That Dream

"Mina" - Mimmi's datter.

6 x BIR, 5 x BIG 1 og 1 x BIG 2 på valpeshow.
1 x BIM, 2 x BIR, 1 x BIG 2 og 2 cert som junior.

Lillevolden Kennel

Lillevolden Handsome Hendrix «Winston»

Lillevolden Happy And Great «Clara»

F.v.: Lillevolden Deasant Heart On Fire «Ollie» og Lillevolden Funny Fighting Star «Funnie»

Lillevolden Happy And Great «Clara»

Lillevolden Hope And Glory «Elton»

Terje Nilsen og Liz Aina Tangen
 Heivannsveien 498, 3748 Siljan
www.lillevolden-kennel.com - Tlf: 93040324 eller 97133142

SHELTIE MAINLAND'S

Vinny B. Olafsen

Kjønnerødv. 134, N-3175 Ramnes

Web: www.mainland.ch

Email: mainland@online.no

+47 33396964 / +47 41303811

**God Jul
og
Godt Nyttår**

Mainland's Insider

(Lundecock's Golden Handshake
ex Oddeskogen's Jam Jam)

Simba - 5 1/2 mnd

Minsheltie

**Vi ønsker alle venner og valpekjøpere
en riktig god jul og et godt nyttår.**

«Champ»

NJV-16 Minshelties Cloud Of Dust

(INT NORD SE UCH NORDV-09-11 SE DK FI HE V-11 WW-10-11 KBHV-10 NVV-14 EUVW-15
NVV-15 NV-15 Japaro Eye Of The Storm x N UCH Minshelties Ain't Nothin' Like) f: 15.01.2015

www.Minsheltie.com

Tone Hindenes

Bakkesvingen 24, 4019 Stavanger

Kontakt - Email: Tone@minsheltie.com

Tone tlf: 997 47 249 - Kjell tlf: 982 03 620

NorthSheltie

Shetland Sheepdogs

Vi ønsker alle en riktig god jul og et godt nytt år.

En spesiell takk til våre samarbeidspartnere.

Året har gitt oss flere nye certvinnere,
4 x Best In Show oppdrett og
2 x Best In Show valp.

Spennende kombinasjoner er planlagt i begynnelsen av 2018.

Anne og Rune Haugstvedt

Adr: Rishaugvn. 14, 8406 Sortland

Tlf: 469 31 012 Email: northsheltie@vkbb.no - Web: www.northsheltie.com

ORREKNUPPEN'S
Shetland Sheepdogs

Inger Krogstad
Svatsum Øverbygd 282,
2657 Svatum
Gausdal kommune
Email: orreknuppen@bbnett.no
Web: www.orreknuppen.com
Tlf: 61 22 06 61 Mob: 905 04 848

Orreknuppen`s Dreamboy
(Orreknuppen's Starmaker & Orreknuppen's Bianca)

***Jeg ønsker valpekjøpere og venner
en riktig God Jul, og et Godt Nyttår!***

Personligheten kennel

Shetland Sheepdog og Chodsky Pes

*Vi ønsker våre valpekjøpere og venner
på 2 og 4 en velsignet God Jul, og alt
Godt for Det Nye Året*

Gunn K. Bleikelia Vellene

Holmfetveien 12, 3760 Neslandsvatn - Tel: 907 09 333

Email: gunn@personligheten-kennel.no

Ramzo kennel

**God Jul og Godt Nyttår
ønskes valpekjøpere og sheltievenner**

Ramzo's Why Not My Love "Wanda"
(Daylight Bright's Perfect Match ex Ramzo's Rising Sun)

Torill T. Vasveen
Sørbyveien 605, 3178 Våle
Email: ramzo@online.no

RUNABJØRN

SHETLAND SHEEPDOG

Vi ønsker alle en riktig God Jul og et Godt Nyttår

Runabjørn's XY Zara

**Runabjørn's Kimba'
Little Lady' Ma**

Runabjørn's Whita

En spesiell hilsen til alle som har hjulpet meg med "Whita" og "Vapi" i 2017, en ekstra takk til Anita som har vært helt fantastisk.

Mari Anne Suhr, 2160 Vormsund

Web: www.123hjemmeside.no/runabjorn

Email: marianne@granbo.net - Tel: 97540417

Shelster

Shetland Sheepdogs

**God jul og
godt nytt år
til
våre valpekjøpere
og sheltievenner!**

Hjemmeside:

www.shelster.no

Over: Caesar (Shelster Cardinal Caesar), 17 mnd (cert).

I midten:

Fra venstre: Sheila (Shelster Daisy Sheila) 18 mnd med mor Flora (Shiny Red Candle In The Wind). Bildet er tatt av: Jon G. Olsen.

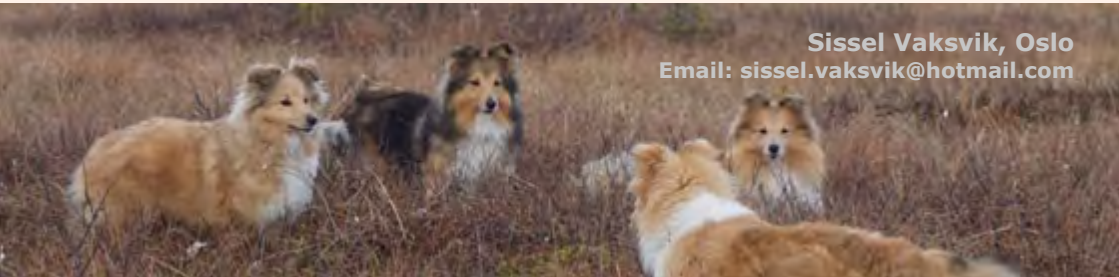

Over: Gratulerer til Kaos som er blitt norsk agility- og hoppchampion (N A(H)CH N ACH Shelster Apollo Cinnamon)

Under, fra venstre:

Farah (Shellrick's Future Fashion), Tinka (Leeland Fairytale), Iris (Shelster Bell Iris) og Flora (Shiny Red Candle In The Wind).

Sissel Vaksvik, Oslo
Email: sissel.vaksvik@hotmail.com

PIXIE

LUDWIG

St.Kilda's Pride Up - "Pixie" - (INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 NVV-16 St. Kilda's Legend In Time ex EJW-10 Macdega Revelry). CERT NKK Lillehammer 19.08.17. Nr. 2 i åpen klasse på Tysk spesial. Eier: Elizabeth Hartmann

St.Kildas Walking On Sunshine - "Ludwig" - (N Uch St.Kilda's Sign From Above ex St. Kilda's Pride Up) - ble JGW-17 (Tysk junior vinner) på Tysk vinner utstilling Leipzig 8.11.17, dommer Cathy Delmar (IRL), og 3. beste junior på spesial utst. Eier: Rita Ursin og Iris Hanne Antonsen

XO

Luswigs kullsøsken:
St.Kilda's Morning Surprise - "Uno" - ble 2. beste junior på Tysk spesial utstilling m/res cert. Eier: Elizabeth Hartmann
St.Kilda's Summer Breeze - "Spotty" - ble 4. beste junior tispe på Tysk spesial. Eier: Elizabeth Hartmann

NY CHAMPION
N Uch St.Kilda's Legendary Tradition - "XO" - (INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 NVV-16 St. Kilda's Legend In Time ex EJW-10 Macdega Revelry). Nr. 5 av 42 championer på Verdensutstillingen, og Tysk cert på Germany Winner show. 4BHK på Tysk spesial. Eier: Gro Bødtker Halås.

TILDE

N FIN Ch St.Kilda's Sunshine Delight - "Tilde" - (S N Ch Ha-dar Winning Edge ex Nice Try Delightful Dee) har blitt 8 x BIS alle raser. 2 x BIS veteran og 2 x BIS voksen på samme helg! 2. beste veteran på Tysk spesial utstilling. Eier: Rita Ursin

Laila og Bjørn Lauritzen - Liz og Tommy Skårn - Ingrid Gullvik

Tlf. 91825441 e-mail: st.kilda@online.no web: www.st-kilda.org

Året 2017 er nå på hell og året har vært en stor suksess for kennelen. Best In Show oppdrett NKK Bergen. Best In Show oppdrett Dansk Vinner utstilling.

BIS oppdrett Danmark

TINA

St.Kilda's Eternal Flame - "Tina" - (N Ch St.Kilda's Sign From Above ex C.I.B. N EE DK UCH St. Kilda's Touch My Soul), Vinner av åpen klasse i Danmark. Vinner av åpen klasse på Tysk vinner, og på Tysk spesial. Nr. 4 i åpen klasse på Verdensutstillingen. 3 Tyske Cert.

Sasha, BIR, Tysk spesial

St.Kilda's Touch My Soul ble 2 BTK

"Sasha" t.v. - N FIN DK Ch St.Kilda's Take The Lead (INT N SLO DK SE FI DE UCH EW-10 NORDV-10 NV-11 NVV-16 St. Kilda's Legend In Time ex EJW-10 Macdega Revelry). 3 x cacib og 3 x BIR i Finland, BIR i Danmark - Dansk og Nordisk champion m/cacib. Nr 3 ch. klasse m/res cacib Dansk vinner utstilling. 2 cert i Tyskland, vinner av Tysk spesialutstilling, 4. beste championtispe på Verdensutstillingen. Eier: Mona Thorshaug.

CIB N EE Ch St.Kilda's Touch My Soul (S N Ch Ha-dar Winning Edge ex Nice Try Delightful Dee) ble 2 BTK Dansk vinner m/cacib og 2 BTK tysk spesial, t.h. på bildet ovenfor.

Valper ventes i november og desember.

Laila og Bjørn Lauritzen - Liz og Tommy Skårn - Ingrid Gullvik

Tlf. 91825441 e-mail: st.kilda@online.no web: www.st-kilda.org

**Vi ønsker alle En riktig god jul
og Et riktig godt nytt år !**

Valper etter Int N uch Croft's Take it All ex
Jasmine, i 2014.

**Kull planlegges
våren 2018**

**Valperkull
planlagt
våren 2018**

Zitara Star's R-Lady Amacing Hope

(INT NORD HR N SL UCH Eddiebakken's
Lucky Luke ex Zitara Star's Amazing Grace)

SunMitZi's M - The Blue Azimba

(Lundcock's Alone in the Dark ex Zitara
Star's Miracle In Blue)

**God Jul
og
Godt Nyttår**

Swikks

Synnøve Fagerstrand, 6770 Nordfjardeid

Web: <http://www.swikks.com/>

Email: sfagerstrand@hotmail.com Tel: 95149076

Orreknuppen's Wonderful Tini

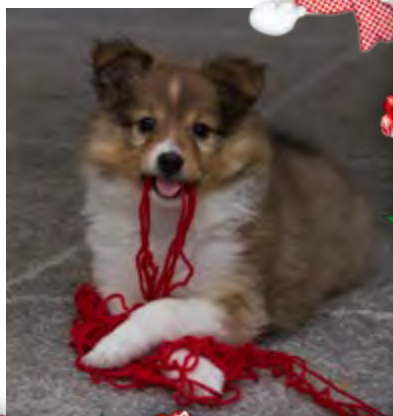
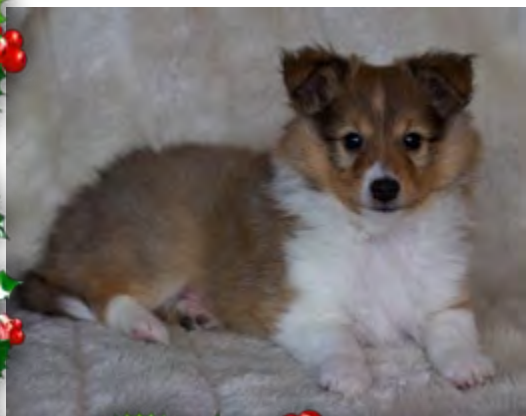
(Au Ch Poulsgaards Casual Design ex Bermarks Zafira),
Cert.

*Vi planlegger valper
i løpet av 2018.*

**God Jul og
Godt Nyttår**

Swikks Carpe Diem - "Casey"

(Li Line's Follow The Stars ex Orreknuppen's Wonderful Tini)

VESTsheltie

Elisabeth og Leif S. Pollestad, Stavanger
vestsheltie@gmail.no

Bessie - Cert

Angelika og Diddi

NESBYEN AUGUST 2017

Moorwood Simply Precious «Bessie» -
Cert for dommer Wera Hübenthal

Angelika og Moorwood Flaming Delight «Diddi» -
nr 2 i Barn og hund begge dager

Zitara Star

June Odden, 2241 Magnor, 958 50 039, jun-soe@online.no
<http://www.zitara.net/>

Zitara Star kennel ønsker alle valpekjøpere, venner og bekjente en riktig god jul og et godt nyttår.

Zitara Star

June Odden, 2241 Magnor, 958 50 039, jun-soe@online.no
<http://www.zitara.net/>

Foto: Gerd Sjøveian

Velkommen til nye medlemmer

Hovedmedlemmer (23.08.2017 - 17.11.2017)

Berg, Buntam
Solørveien 2123, **2435 Braskereidfoss**

Berg, Marit
Maria Feghts gate 31 B, **3041 Drammen**

Boldt, Ole Christian
Brøttet 95, **3029 Drammen**

Dalseth, Andrea Bakke
Kjellergata 26b, **2003 Lillestrøm**

Ekornes, Monica
Trulsebråten 92, **1350 Lommedalen**

Fors, Evelina
Strandtoppen 83, **4870 Fevik**

Garlid, Kjersti Aak
Vågshaugen 16, **5209 Os**

Glemminge, Per-Erik
Manstad Alle 10, **1626 Manstad**

Haugstad, Ann Leni
Negardsvegen 1 B, **2834 Raufoss**

Henriksen, Daniel Staalen
Hofsfossv. 72 B, **3517 Hønefoss**

Herland, Mette Anette
Austegardsv. 63, **5357 Fjell**

Mæland, Kari
Bergtun 20, **5610 Øystese**

Nielsen, Rune
Nøklesvingen 51, **0689 Oslo**

Nilssen, Julie Mari
Einlia 18, **8370 Leknes**

Ringstad, Lisbeth
Rolf Wickstrøms vei 2, **1472 Fjellhamar**

Rønning, Hilde
Jøssongvn 3 B, **1384 Asker**

Setekleiv, Stein Erik
Revesandveien 227, **4818 Færvik**

Sire, Elisabeth Åsjord
Bjørnehiet 11, **8029 Bodø**

Skogdal, Elin
Kåre Moursunds vei 3, **9007 Tromsø**

Sletner, Line Marie K
Stubberudveien 8, **1930 Aurskog**

Solberg, Henriette
Langoddeveien 3, 1367 Snarøya

Stavrum, Ingunn
Erik Madsens vei 46, **1610 Fredrikstad**

Sætre, Randi
Dalsfjordvn 125, **6133 Lauvstad**

Tufte, Karoline Veberg
Strandtunet 9, **3414 Lierstranda**

Tønnessen, Hanna Pedersen
Sarpollaringen 17, **9700 Lakselv**

Vagstad, Anne-Kjersti H
Nordre Knappen 66, **5355 Knarrevik**

Vangsnes, Elisabeth
Fogdeveien 44, **3184 Borre**

Vågsholm, Erlend Martin
Sæterhaugsveg 20, **7056 Ranheim**

Wilhelmsen, Janne
Uraveien 27 b, **8320 Skrova**

Øye, Elen
Konvalvei 4, **5093 Bergen**

Aass, Lajla
Hagavegen 637, **1929 Auli**

Husstandsmedlemmer

Berg, Knut Arne
Solørveien 2123, **2435 Braskereidfoss**

Byklum, Olav
Guldbergveien 13, **0375 Oslo**

Ekornes, Torine
Trulsebråten 92, **1350 Lommedalen**

Eriksen, Geir
Gråvavegen 6. **2080 Eidsvoll**

Grøttå, Christin
Vinkelfjellet 16, **5308 Kleppestø**

Heimdal, Håkon Anders
Edelgranveien 18G, **1356 Bekkestua**

Nilsson, Torbjørn
Trulsebråten 92, **1350 Lommedalen**

Ringstad, Asbjørn
Rolf Wickstrøms vei 2, **1472 Fjellhamar**